Załącznik
do Uchwały Nr 129/BS/2022 Zarządu Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim
z dnia 29.06.2022 r.
Załącznik
do Uchwały Nr 53/RN/2022 Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim
z dnia 29.07.2022 r.

INFORMACJE O CHARAKTERZE ILOŚCIOWYM I JAKOŚCIOWYM DOTYCZĄCE ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W MIŃSKU MAZOWIECKIM

Bank Spółdzielczy w Mińsku Mazowieckim

www.bsminskmaz.pl

według stanu na dzień 31.12.2021 r.

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie 3
   1.1. Informacje ogólne o Banku 3
   1.2. Podstawa sporządzenia 3
2. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem 4
3. Zakres stosowania 6
4. Fundusze własne 6
5. Wymogi kapitałowe 7
6. Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta 9
7. Bufory kapitałowe 9
8. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego 9
9. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego 9
10. Aktywa wolne od obciążeń 10
11. Korzystanie z ECAI 10
12. Ekspozycje na ryzyko rynkowe 10
13. Ryzyko operacyjne 10
14. Najważniejsze wskaźniki 12
15. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym 13
16. Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne 14
17. Polityka w zakresie wynagrodzeń 14
18. Dźwignia finansowa 17
19. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego 18
20. Stosowane techniki ograniczenia ryzyka kredytowego 18
21. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego 19
22. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego 19

ZAŁĄCZNIK NR 1 Informacje o zasadach zarządzania ryzykiem w Banku w 2021 r.

ZAŁĄCZNIK NR 2 Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim

ZAŁĄCZNIK NR 3 Raport z realizacji ustalonego przez Radę Nadzorczą apetytu na ryzyko wyrażonego wskaźnikami ilościowymi

ZAŁĄCZNIK NR 4 Informacja na temat sposobu zarządzania przez Bank istotnymi konfliktami interesów

ZAŁĄCZNIK NR 5 Informacja Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim wynikająca z art. 111a ustawy Prawo bankowe

1. Wprowadzenie

1.1. Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Mińsku Mazowieckim działa od 1924 r. Siedziba Banku mieści się w Mińsku Mazowieckim przy ul. Piłsudskiego 6. Bank wpisany jest do rejestru prowadzonego przez Krajowy Rejestr Sądowy (KRS) pod numerem 0000100007. Bankowi Spółdzielczemu w Mińsku Mazowieckim nadano numer statystyczny REGON 000508454 oraz Numer Identyfikacji Podatkowej (NIP) 822-000-66-12.

Bank Spółdzielczy zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie.

Bank Spółdzielczy w Mińsku Mazowieckim nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W 2021 roku Bank Spółdzielczy w Mińsku Mazowieckim prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej obejmującej:
Centralę Banku ul. Piłsudskiego 6, 05-300 Mińsk Mazowiecki,
Oddziały:
Oddział w Mińsku Mazowiecki, ul. 11-go Listopada 12, 05-300 Mińsk Mazowiecki,
Oddział Dębe Wielkie, ul. Strażacka 3, 05-311 Dębe Wielkie,
Oddział Dobre, ul. Kościuszki 31, 05-307 Dobre,
Oddział Jakubów, ul. Mińska 15, 05-306 Jakubów,
Oddział Kołbiel, ul. 1 Maja 29, 05-340 Kołbiel,
Oddział Latowicz, ul. Św. Ducha 5, 05-334 Latowicz,
Oddział Poświętne, ul. Krótka 1, 05-326 Poświętne,
Oddział Siennica, ul. Bankowa 1, 05-332 Siennica,
Oddział Stanisławów, ul. Krótka 1, 05-304 Stanisławów.
Filie:
Filia Mińsk Mazowiecki, ul. Piłsudskiego 6, 05-300 Mińsk Mazowiecki.

W skład Zarządu Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim wchodzą:
- Jacek Lipiec – Prezes Zarządu,
- Agata Kubicka – Wiceprezes Zarządu ds. handlowych,
- Eliza Mashaley – Wiceprezes Zarządu ds. finansowo – księgowych.

Zarząd odbył w 2021 r. 102 protokołowane posiedzenia. Członkowie Zarządu uczestniczyli we wszystkich posiedzeniach za wyjątkiem dni, w których przebywali na urlopie wypoczynkowym.

W skład Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim wchodzą:
- Ryszard Szopa – Przewodniczący Rady Nadzorczej;
- Mateusz Ludwiniak – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej;
- Ryszard Szczurowski – Sekretarz Rady Nadzorczej;
- Ewa Bednarska – Członek Rady Nadzorczej;
- Halina Laskus – Członek Rady Nadzorczej;
- Krzysztof Adamiec – Członek Rady Nadzorczej;
- Andrzej Gajowniczek – Członek Rady Nadzorczej;
- Andrzej Gałązka – Członek Rady Nadzorczej;
- Andrzej Kuligowski – Członek Rady Nadzorczej.

W 2021 roku łącznie odbyło się 8 posiedzeń Rady Nadzorczej. Frekwencja członków Rady Nadzorczej w jej posiedzeniach w 2021 roku wyniosła 89%.

1.2. Podstawa sporządzenia

Niniejszy dokument stanowi wykonanie postanowień Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem") oraz „Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim".

Bank dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu

ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji zawartych w niniejszym dokumencie zwanym dalej „Informacje o charakterze ilościowym i jakościowym dotyczące adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim" według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.
Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych.

Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości.
Kod LEI Banku 259400GSCBBL0HVG1M06
Bank nie jest podmiotem dominującym ani podmiotem zależnym, a prezentowane informacje ogłaszane są na podstawie danych w ujęciu indywidualnym.

Bank w zakresie ujawnianych informacji nie uznał informacji za nieistotne, zastrzeżone lub poufne od ujawniania których by odstąpił.

Dokument zawiera także informacje wynikające z art. 111a ustawy Prawo bankowe oraz Rekomendacji 18 Rekomendacji P KNF dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków.

2. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia

Zarządzanie ryzykiem w Banku prowadzone jest na podstawie pisemnych strategii i procedur. Głównym dokumentem regulującym funkcjonowanie sformalizowanego systemu zarządzania ryzykiem w Banku jest *„Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim"* zatwierdzona przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Strategia jest zgodna z założeniami *„Strategii działania Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim (...)"*, i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana, jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.

Integralną częścią „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim" stanowią strategie zarządzania poszczególnymi ryzykami, które zawierają cele strategiczne dotyczące zarządzania poszczególnymi ryzykami.

Na podstawie tych Strategii opracowywane są polityki zarządzania ryzykami, definiujące apetyt na ryzyko, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponosić (do każdego z ryzyk uznanego za istotne).

Akceptowalny poziom ryzyka ustalany jest przez Zarząd Banku oraz zatwierdzany przez Radę Nadzorczą.
Przestrzeganie akceptowalnego poziomu ryzyka, podlega monitorowaniu oraz raportowaniu przez komórki organizacyjne Banku dokonujące pomiaru ryzyk występujących w Banku, zgodnie z przedmiotowymi regulacjami i „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim".

Informacje wynikające z art. 435 ust. 1 lit a - d Rozporządzenia, tzn. strategii i procesów zarządzania tymi rodzajami ryzyka; struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie; zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka; strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko – zawarte są w Załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu.

Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez Art. 435 ust.1 lit. e zawarte jest w Załączniku nr 2.

Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust 1. lit f. w której omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka zawarta jest w Załączniku nr 3.

W zakresie art. 435 ust 2 Rozporządzenia Bank informuje, że:

W zakresie zasad zarządzania:

1) Trzech Członków Zarządu Banku pełniło po jednym stanowisku dyrektorskim. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku, odpowiednio Zarządzie albo Radzie Nadzorczej, lub organach innych podmiotów.
2) Członków Zarządu powołuje, zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając wg Statutu Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim oraz „Regulaminu działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim", biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następczej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z „Polityką oceny odpowiedniości członków organów banku w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim".
3) Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu.
4) Czterech członków Rady Nadzorczej Banku pełniło po dwa stanowiska dyrektorskie, pozostali Członkowie Rady Nadzorczej pełnili po jednym stanowisku dyrektorskim. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku, odpowiednio Zarządzie albo Radzie Nadzorczej, lub organach innych podmiotów.
5) Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie ze *Statutem Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim*".
   Oceny kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Kandydatów na Członków i Członków Rady nadzorczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z „Polityką oceny odpowiedniości członków organów banku w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim".

Bank z uwagi na skalę działania nie tworzył w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka.

W II połowie 2017 r. został powołany Komitet Audytu. Komitet realizuje zadania przewidziane w art. 130 ustawy z dnia 6 czerwca 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1089). Komitet wspiera działania Rady Nadzorczej w celu prawidłowego i skutecznego stosowania przez Bank zasad sprawozdawczości finansowej, kontroli wewnętrznej oraz współpracy z biegłym rewidentem Banku. W skład Komitetu wchodzi 3 członków Rady Nadzorczej Banku, w tym przynajmniej jeden członek ma wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdawczości finansowej. Wszyscy członkowie Komitetu, w tym jego Przewodniczący, jest niezależny od Banku.

Przepływ informacji dotyczącej zarządzania ryzykami kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i uregulowany *„Instrukcją sporządzania Informacji Zarządczej w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim"*, definiującej: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania, jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

Z dniem 22.11.2017 r. Bank stał się uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. System Ochrony Zrzeszenia BPS to porozumienie, w którym uczestniczą Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze, na mocy którego banki te zapewniają sobie wzajemnie wsparcie w zakresie płynności i wypłacalności w sytuacji wystąpienia trudności finansowych w którymkolwiek z tych banków. System Ochrony stale monitoruje swoich uczestników. W ramach audytu kontrolowane są ryzyka poszczególnych banków Systemu, tak aby odpowiednio wcześnie zidentyfikować ewentualne zagrożenia (uczestników obowiązują takie same zasady zarządzania ryzykiem). W zależności od skali problemów do dyspozycji jest kilka poziomów działań prewencyjnych. Na każdym etapie SOZ BPS służy pomocą merytoryczną i doradztwem, współpracując z bankiem w opracowaniu najbezpieczniejszych rozwiązań. Należytą realizację Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS zapewnia Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, która została powołana jako jednostka zarządzająca Systemem Ochrony. Zadaniem jednostki

zarządzającej jest prowadzenie działań prewencyjnych, zapobiegających wystąpieniu sytuacji kryzysowych oraz wspieranie w działaniach naprawczych, w przypadku pogorszenia sytuacji finansowej, któregokolwiek z banków. Aby zapewnić realizację tych zadań jednostka zarządzająca zobowiązana jest do:

- dbałości o stosowanie i utrzymywanie w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS wysokich standardów zarządzania ryzykiem,
- wykonywania audytu wewnętrznego Uczestników,
- monitorowania sytuacji finansowej Uczestników oraz podejmowania działań mających na celu kontrolę i ograniczenie ryzyka ich działalności,
- udzielania pomocy w prowadzeniu procesów restrukturyzacyjnych i naprawczych oraz udzielenie Uczestnikom pomocy finansowej.

  Pozycja finansowa Uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS oraz mechanizmy stworzone wewnątrz Systemu Ochrony dają dodatkowe, obok gwarancji Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, wsparcie w zakresie bezpieczeństwa depozytów składanych przez klientów.[1]

3. Zakres stosowania – art. 436 Rozporządzenia

Bank nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

4. Fundusze własne – art. 437 Rozporządzenia

Bank Spółdzielczy w Mińsku Mazowieckim ujawnia informacje dotyczące funduszy własnych zgodnie z przepisami art. 492 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r.

Fundusze własne Banku to:

Kapitał TIER I Banku obejmuje:

1. kapitał podstawowy TIER I, na który składają się:
   a. **fundusz udziałowy**, wpłacony przez udziałowców Banku za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego zaliczony do kapitałów;
   b. **kapitał rezerwowy (fundusz zasobowy),** który tworzony jest z wypracowanego zysku netto oraz wpisowego.
   c. **fundusz z aktualizacji wyceny,** w skład którego wchodzi fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych;
2. pomniejszenia i zwiększenia kapitału podstawowego TIER I – korekty regulacyjne:
   a. wartości niematerialne i prawne w wartości bilansowej;
   b. niezrealizowane zyski i straty na instrumentach finansowych dostępnych do sprzedaży oraz fundusz z aktualizacji wyceny środków trwałych w 100%;
3. kapitał dodatkowy TIER I – nie występuje;
4. pomniejszenia kapitału dodatkowego TIER I – korekty regulacyjne – nie występują.

[1] http://www.sozbps.pl/o-nas

Kapitał TIER II Banku – nie występuje.

Tabela 1 Kalkulacja funduszy własnych Banku na dzień 31.12.2021 r.

	Rodzaje kapitału	Opis	Stan na 31.12.2021 r. w tys. zł.
I. Kapitał TIER I			
1. Kapitał podstawowy TIER I			
a.	Fundusze zasobowy	Fundusz zasobowy tworzony jest z wypracowanych zysków netto oraz wpisowego;	58 417
b.	Fundusz z aktualizacji wyceny	Fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych;	329
c.	Fundusz udziałowy	Fundusz udziałowy wpłacony przez członków Banku zgodnie ze statutem;	1 189
Pozycje pomniejszające kapitał podstawowy TIER I			
d.	Wartości niematerialne i prawne	Zgodnie z bilansem;	-20
	Suma kapitału podstawowego TIER I		***59 915***
2. Kapitał dodatkowy TIER I			***0***
	Suma Kapitału TIER 1		59 915
II. Kapitał TIER II			**0**
SUMA FUNDUSZY WŁASNYCH BANKU ZGODNIE Z CRR			59 915

5. Wymogi kapitałowe – art. 438 Rozporządzenia

Celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego, jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka.

W swej działalności Bank rozpoznaje jako istotne ryzyka Filaru I (kredytowe, koncentracji zaangażowań, koncentracji kapitałowej, operacyjne, walutowe) oraz inne ryzyka (w tym wymienione w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach) uwzględnione w „Instrukcji funkcjonowania procesu oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego (ICAAP) w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim" w przypadku których pomiar (wykonywany wg kryteriów ilościowych lub jakościowych), według zasad wskazanych w Instrukcji, wykazuje potencjalny i znaczący wpływ na wynik finansowy, fundusze Banku albo Bank tworzy wewnętrzny wymóg kapitałowy na ich pokrycie.

Metoda stosowana przez Bank do oceny adekwatności kapitałowej bazuje na wielkości regulacyjnych wymogów kapitałowych do których dodawane są wielkości dodatkowych wymogów wewnętrznych; uwzględnia też konieczność zachowania relacji funduszy własnych do wewnętrznego wymogu kapitałowego (kapitału wewnętrznego) na poziomie co najmniej 1.
Obliczenia regulacyjnego wymogu kapitałowego wykonuje się w odniesieniu do:

1) ryzyka kredytowego – z zastosowaniem metody standardowej,
2) ryzyka rynkowego (walutowego) – związanego ze skalą działalności dewizowej, z zastosowaniem metody podstawowej,
3) ryzyka operacyjnego – z zastosowaniem metody podstawowego wskaźnika do wyliczania minimalnych wymogów kapitałowych.

Obliczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego wykonuje się w oparciu o wielkość nadwyżki funduszy Banku nad poziomem koniecznym do zachowania łącznego współczynnika kapitałowego w wysokości 13,5%.

Ryzyka istotne identyfikowane w Banku w ramach pomiaru adekwatności kapitałowej:

1) ryzyko kredytowe,
2) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
3) ryzyko operacyjne,
4) ryzyko braku zgodności,
5) ryzyko koncentracji,
6) ryzyko walutowe
7) ryzyko rynkowe instrumentów finansowych w księdze handlowej,
8) ryzyko płynności,
9) ryzyko cyklu gospodarczego (zmian warunków makroekonomicznych),
10) ryzyko inwestycji kapitałowych,
11) ryzyko koncentracji znacznych zaangażowań kapitałowych,
12) ryzyko kapitałowe,
13) ryzyko strategiczne,
14) ryzyko reputacji,
15) ryzyko modeli,
16) ryzyko rezydualne,
17) ryzyko nadmiernej dźwigni,
18) ryzyko wyniku finansowego.

Powyższa lista ryzyk nie ma charakteru zamkniętego, podlega weryfikacji w ramach przeglądu i identyfikacji ryzyk występujących w działalności Banku oraz oceny kapitału wewnętrznego.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. Bank dokonując oceny ryzyka związanego z jego działalnością, stosownie do zapisów regulacji wewnętrznych, wyznaczył dodatkowy wewnętrzny wymogów kapitałowy na pokrycie ryzyka stopy procentowej, który wynosił 7 564 tys. zł. Kwota wewnętrznego wymogu kapitałowego jest równa sumie kwot regulacyjnego wymogu kapitałowego (20 461 tys. zł) i wewnętrznego wymogu kapitałowego (7 564 tys. zł), na dzień 31.12.2021 r. wynosiła 28 025 tys. zł.

Tabela 2 Łączne kwoty ekspozycji na ryzyko, fundusze własne i współczynniki kapitałowe na dzień 31.12.2021 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych
1.	Ryzyko kredytowe	222 743	17 819,42
2.	Ryzyko walutowe	0	0
3.	Ryzyko rynkowe instrumentów finansowych w księdze handlowej	0	0
4.	Ryzyko operacyjne	33 020	2 641,56
5.	**Ogółem**	**255 763**	**20 460,98**
6.	**Kapitał podstawowy TIER I**		**59 914,99**
7.	**Kapitał TIER I**		**59 914,99**
8.	**Fundusze własne Banku**		**59 914,99**
9.	Współczynnik kapitału podstawowego TIER I		23,43%
10.	Współczynnik kapitału TIER I		23,43%
11.	Łączny współczynnik kapitałowy (TCR)		23,43%
12.	**Dodatkowy wymóg kapitałowy Filar II z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej**		**7 564,42**
13.	Wewnętrzny współczynnik kapitałowy		17,1%

Tabela 3. Kalkulacja łącznego wymogu kapitałowego dla poszczególnych rodzajów ekspozycji na dzień 31 grudnia 2021 r. (w tys. zł)

Lp.	Kategoria ekspozycji	Wymóg kapitałowy na 31.12.2021 r.
1.	Ekspozycje wobec rządów i baków centralnych	0
2.	Ekspozycje wobec rządów- aktywa z tytułu odroczonego podatku	184
3.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	1 085
4.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	0
5.	Ekspozycje wobec instytucji	608
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	1 606
7.	Ekspozycje detaliczne	1 385
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	10 470
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	319
10.	Ekspozycje kapitałowe	697
11.	Inne ekspozycje	1 465
Razem:		**17 819**

W 2021 roku Bank utrzymywał całkowity współczynnik kapitałowy TCR oraz współczynnik kapitałowy Tier 1 na poziomie powyżej minimum regulacyjnego określonego w Rozporządzeniu 575/2013, a także powyżej poziomów rekomendowanych przez KNF. Na dzień 31 grudnia 2021 roku całkowity współczynnik kapitałowy (TCR) wyniósł 23,43%, a współczynnik Tier 23,43%.

6. Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta – art. 439 Rozporządzenia

Zapisy art. 439 CRR w zakresie ujawnienia informacji na temat ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta nie dotyczą Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim, gdyż Bank nie posiada instrumentów pochodnych.

7. Bufory kapitałowe – art. 440 Rozporządzenia

Na dzień 31 grudnia 2021 r. wartość bufora antycyklicznego wynosiła 0%, dlatego Bank nie musiał utrzymywać dodatkowego wymogu kapitałowego.

8. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego – art. 441 Rozporządzenia

Nie dotyczy.

9. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442 Rozporządzenia

1. Ekspozycje przeterminowane to należność, której przeterminowanie przekracza 90 dni, a kwota:
   a. przeterminowana przekracza, w przypadku ekspozycji detalicznych 500 zł,
   b. przeterminowana przekracza, w przypadku pozostałych klas ekspozycji 3 000 zł.
2. Ekspozycjami z grupy „zagrożone" są należności w kategorii ryzyka „poniżej standardu", „wątpliwe" i „stracone", zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16.12.2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (z późniejszymi zmianami).
3. Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa niezależne od siebie kryteria:
   a. kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek;
   b. kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika.

4. Klasyfikacja ekspozycji kredytowych według kryterium terminowości obsługi zadłużenia, do poszczególnych kategorii ryzyka odbywa się w sposób automatyczny na drodze księgowej.
5. Przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych Bank dokonuje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16.12.2008 r.
6. Rezerwy celowe tworzone są na ryzyko związane z działalnością Banku w wysokości związanej bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.
7. Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014). Zgodnie z załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:
   - przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,

   małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

   Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

10. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443 Rozporządzenia

Nie dotyczy

11. Korzystanie z ECAI – art. 444 Rozporządzenia

Nie dotyczy.

12. Ekspozycje na ryzyko rynkowe – art. 445 Rozporządzenia

Z racji, że Bank nie prowadzi działalności handlowej (w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych), ryzyko rynkowe w warunkach Banku, ograniczone jest do ryzyka walutowego. dla którego wymogi kapitałowe wyliczane są metodą podstawową jako:

1) 8% pozycji walutowej całkowitej – jeżeli pozycja walutowa całkowita przewyższa 2% funduszy własnych Banku;
2) 0 – jeżeli pozycja walutowa całkowita nie przewyższa 2% funduszy własnych Banku.

Na 31.12.2021 r. całkowita pozycja walutowa Banku wyniosła 41 tys. zł co stanowiło 0,07% funduszy własnych Banku (59 914,99 tys. zł) i nie tworzono wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka walutowego (Filar I).

Pomiar ryzyka walutowego dokonywany jest w cyklach miesięcznych. Przeprowadzany jest również test warunków skrajnych badający wpływ wzrostu/spadku kursu walut o 30% oraz test odwrócony.

13. Ryzyko operacyjne – art. 446 Rozporządzenia

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczany jest metodą wskaźnika bazowego (BIA) zgodnie z Rozporządzeniem CRR. Wyliczony zgodnie z art. 315 wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wynosi 2 641,56 tys. zł.

W 2021 roku w Banku wystąpiło 238 incydentów ryzyka operacyjnego, które zostały zarejestrowane w prowadzonej ewidencji. Straty brutto Banku związane ze wszystkimi incydentami **wyniosły 4,09 tys. zł.** Z powyższych strat odzyskano 3,17 tys. zł.
Większość z incydentów dotyczyła kategorii „7" ryzyka operacyjnego czyli „dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami". Miały związek głównie z pomyłkami w rejestracji transakcji. Natomiast drugie co do częstotliwości incydenty związane były z zakłóceniem działalności i błędami systemów. Dzięki sprawnemu systemowi zasilania awaryjnego przerwy w dostawach energii nie wywoływały dłuższych przerw w pracy.

Dane ilościowe o stratach w podziale na poszczególne kategorie zdarzeń ryzyka operacyjnego zawiera Tabela 4.

Tabela 4. Suma strat i ilość zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego w 2021 r. (w zł)

L.p.	Kategorie i rodzaje ryzyka operacyjnego	Liczba incydentów operacyjnych w 2021 r.	Straty z tytułu incydentów operacyjnych
1.	Oszustwa wewnętrzne	0	0
2.	Oszustwa zewnętrzne	6	0
3.	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0	0
4.	Klienci, produkty, praktyki operacyjne	2	0
5.	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	2	0,92
6.	Zakłócenia działalności i błędy systemów	56	0
7.	Dokonywanie transakcji oraz zarządzanie procesami	172	3,17

Redukcja ryzyka, działania zabezpieczające:

1. Polityka działania Banku związana z redukcją ryzyka operacyjnego jest ukierunkowana w pierwszej mierze na działania zapobiegawcze.
2. W zależności od ocenionego poziomu ryzyka stosowane są odpowiednie działania związane z przeciwdziałaniem zagrożeniom ryzyka.
3. W celu ograniczenia występowania ryzyka Bank może zastosować następujące narzędzia redukcji ryzyka operacyjnego:
   1) wzmocnić działania kontrole w ramach kontroli wewnętrznej,
   2) zaktualizować instrukcje, procedury i inne regulacje wewnętrzne zawierające sposoby postępowania w poszczególnych obszarach działania Banku,
   3) zautomatyzować wykonywanie czynności w celu zapobiegania błędom ludzkim,
   4) przeprowadzać szkolenia wewnętrzne dla pracowników pogłębiające wiedzę o zarządzaniu poszczególnymi czynnikami ryzyka występującymi w Banku,
   5) opracować zasady weryfikacji poziomu płatności kwoty ubezpieczenia w powiązaniu z profilem ryzyka Banku.
4. W przypadku identyfikacji zagrożeń mogących spowodować istotne zdarzenia ryzyka operacyjnego lub w inny sposób istotnie wpłynąć na wyniki banku lub jego bezpieczeństwo, a także w obszarach szczególnie narażonych na ryzyko podejmowane są dodatkowe działania, zależne od charakteru i skali ryzyka, w postaci:
   1) opracowania i wdrożenia odpowiednich planów awaryjnych lub planów utrzymania ciągłości działania,
   2) ubezpieczenia mienia w wyspecjalizowanych firmach,

3) kontroli audytu wewnętrznego,
4) tworzenia rezerw na poczet ewentualnych strat,
5) odpowiednich klauzul w zawieranych z dostawcami lub partnerami umowach, ograniczających ryzyko i dających Bankowi możliwość egzekucji należności w przypadku niewywiązania się z umowy,
6) zlecania czynności na zewnątrz (outsourcing).

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem operacyjnym, opis sposobu identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania ryzyka oraz rozwiązania organizacyjne w tym zakresie zawiera Załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu.

14. Najważniejsze wskaźniki – art. 447 Rozporządzenia

Tabela 5. Najważniejsze wskaźniki (Załącznik I do Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r. art. 447 lit a)-g) i art. 438 lit. b - Wzór EU KM1)

Lp.	Wyszczególnienie	a	e
		31.12.2021	31.12.2020
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier 1	59 915	57 093
2	Kapitał Tier 1	59 915	57 093
3	Łączny kapitał	59 915	57 093
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	255 762	261 435
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	23,43	21,84
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	23,43	21,84
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	23,43	21,84
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-	-
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00	8,00
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50	2,50
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5	2,5
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5	10,5
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	15,43	13,84
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	649 255	727 456

14	Wskaźnik dźwigni (%)	9,23	7,85
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00	3,00
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00	3,00
Wskaźnik pokrycia wypływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	273 844	140 480
EU-16a	Wypływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	107 434	64 911
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	26 345	18 730
16	Wypływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	81 089	46 181
17	Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	337,71	304,20
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	676 241	-
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	366 186	-
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	184,67	-

15. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448 Rozporządzenia

Bank przeprowadza pomiar ryzyka stopy procentowej dla produktów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, pomiar ryzyka ma charakter całościowy i obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku.
Identyfikuje się narażenie Banku na trzy główne rodzaje ryzyka stopy procentowej tj. ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania, ryzyko bazowe, ryzyko opcji klienta, które podlegają w okresach miesięcznych pomiarowi, monitorowaniu i kontroli. Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę oprocentowania oraz ryzyko bazowe generują ekspozycję Banku na ryzyko stopy procentowej. Analiza ryzyka opcji klienta obejmuje ocenę zrywalności depozytów oraz ocenę stopnia spłacania przed terminem kredytów. Ponadto Bank monitoruje udział kredytów o stałym oprocentowaniu w sumie kredytów oraz udział depozytów o stałym oprocentowaniu w bazie depozytowej.

Pomiar ryzyka stopy procentowej uwzględnia wpływ zmian stóp procentowych na dochód odsetkowy Banku. Analizy ryzyka stopy procentowej w działalności Banku przeprowadzana jest dla wszystkich walut łącznie w przeliczeniu na PLN.
W przypadku ryzyka niedopasowania i ryzyka bazowego analizie podlega wielkość i charakter niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

W ramach pomiaru ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym przeprowadzane są testy warunków skrajnych mające na celu ustalenie wpływu nagłej i nieoczekiwanej zmiany poziomu stóp procentowych o 100 p.b. na wynik odsetkowy (ryzyko niedopasowania) i o 35 p.b. na wynik odsetkowy (ryzyko bazowe). Bank bada wpływ nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/-200 p.b. na wartość ekonomiczną kapitału oraz oblicza wpływ scenariuszy szokowych zmian stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału w ramach standardowego testu wartości odstających. Wyniki testów wykorzystywane są przy ocenie profilu ryzyka, w

procesach bieżącego zarządzania ryzykiem, planowania oraz weryfikacji poziomu limitów wewnętrznych.
W 2021 r. Bank narażony był na ryzyko niekorzystnej zmiany dochodu odsetkowego w przypadku zmiany stóp procentowych. Na dzień 31.12.2021 r. potencjalna zmiana dochodu odsetkowego w skali 12 miesięcy z tytułu ryzyka przeszacowania, ryzyka bazowego i ryzyka opcji klienta łącznie (zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez Bank) wyniosła 68,4%, przy maksimum ustalonym na poziomie 45%. Test warunków skrajnych polegający na analizie wpływu skrajnej zmiany stóp procentowych o 200 pb. oraz wpływ scenariuszy szokowych zmian stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału wskazał, że według stanu na 31.12.2021 r. nie nastąpi przekroczenie ustanowionych limitów.

16. Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449 Rozporządzenia

Nie dotyczy.

17. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450 Rozporządzenia

„Polityka wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim", „Polityka wynagradzania członków Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim", „Regulamin wynagradzania pracowników Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim" oraz „Regulamin przyznawania i wypłat zmiennych składników wynagrodzeń osobom istotnie wpływającym na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim" określają zasady ustalania, wypłacania i monitorowania wynagrodzeń wszystkich osób, w tym osób których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku oraz wynagrodzeń członków Zarządu, Rady Nadzorczej oraz Komitetu Audytu.

Powyższe regulacje opracowane zostały na podstawie:

1) Ustawy Prawo bankowe – art. 9ca;
2) Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach;
3) Ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami;
4) Wytycznych dotyczących polityki i praktyk w zakresie wynagrodzeń w odniesieniu do sprzedaży i dystrybucji detalicznych produktów i usług bankowych – EBA/GL/2016/06 wydane przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego;
5) Wytycznych dotyczących prawidłowej polityki wynagrodzeń, o których mowa w art. 74 ust. 3 i 75 ust. 2 dyrektywy 2013/36/UE, i ujawniania informacji zgodnie z art. 450 rozporządzenia (UE) nr 575/2013" - EBA/GL/2015/22;
6) Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydanych uchwałą KNF nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku;
7) Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach;
8) Rekomendacji S Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej dobrych praktyk w zakresie ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;
9) Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach.

Bank prowadzi, realizuje Politykę wynagrodzeń odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.
Polityka oparta jest na zasadzie równości wynagrodzeń za tę samą pracę lub pracę o tej samej wartości i jest neutralna pod względem płci.
Z uwagi na skalę działalności Banku nie powoływano komitetu ds. wynagrodzeń.
Bank nie korzystał z usług konsultanta zewnętrznego przy ustalaniu polityki wynagradzania.

Celem opracowania i wdrożenia regulacji dotyczących wynagrodzeń jest wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka.
Zgodnie z przyjętą przez Bank Polityką wynagrodzeń według stanu na 31.12.2021, za pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku uznano członków Zarządu Banku, członków Rady Nadzorczej, Stanowisko ds. zgodności, Główną Księgową oraz Radcę prawnego.

Wysokość wynagrodzenia Przewodniczącego jak i członków Rady Nadzorczej ustala Zebranie Przedstawicieli.

Rada Nadzorcza otrzymuje wyłącznie wynagrodzenie stałe za udział w posiedzeniach.

Na system wynagrodzeń członków Zarządu Banku, Stanowiska ds. zgodności, Głównej księgowej oraz Radcę prawnego składają się:

1) wynagrodzenia stale (zasadnicze) – obejmujące stałe składniki wynagrodzeń, zależne od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją, a także jednorazowe odprawy i rekompensaty z tytułu zakończenia stosunku pracy lub inne świadczenia wynikające z przepisów prawa lub Regulaminu wynagradzania, przysługujące na równych warunkach wszystkim pracownikom, nie związane z wynikami osiąganymi przez Bank lub wynikami pracy danego zidentyfikowanego pracownika;
2) wynagrodzenia zmienne – obejmujące zmienne składniki wynagrodzeń, zależne od zrównoważonych i dostosowanych do ryzyka wyników lub innych czynników określonych w Polityce wynagrodzeń.

Stałe składniki wynagrodzenia stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia.
Stosunek zmiennego wynagrodzenia do stałego wynagrodzenia u pracownika, którego działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku nie może przekraczać 100%, z zastrzeżeniem, że stosunek ten może zostać podwyższony jedynie w formie uchwały Zebrania Przedstawicieli z zachowaniem procedury określonej w przepisach prawa.
W przypadku gdy wysokość zmiennych składników wynagrodzenia zależy od wyników, podstawą do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia jest ocena wyników zidentyfikowanego pracownika i danej jednostki organizacyjnej oraz wyników Banku w obszarze odpowiedzialności tego pracownika, z uwzględnieniem wyników całego Banku; przy ocenie indywidualnych wyników bierze się pod uwagę kryteria finansowe i niefinansowe.
Ocena wyników odbywa się za co najmniej trzy lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależnego od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny Banku i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością gospodarczą.
Zmienne składniki wynagrodzenia zidentyfikowanych pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, kierowanie komórką do spraw zgodności są opiniowane i monitorowane przez Radę Nadzorczą Banku. W przypadku stanowisk jednoosobowych, przez osoby wymienione w zdaniu poprzednim należy rozumieć pracowników zatrudnionych na odpowiednich samodzielnych stanowiskach. Wynagrodzenie osoby odpowiedzialnej za kierowanie komórką do spraw zgodności, w tym premie – jest zgodnie z Rekomendacją H KNF zatwierdzane przez Radę Nadzorczą.
Rada Nadzorcza, uwzględniając decyzje Zebrania Przedstawicieli zatwierdza zasady wynagradzania członków Zarządu Banku, w tym szczegółowe kryteria i warunki uzasadniające uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia.
Wynagrodzenie zidentyfikowanych pracowników jest określane szczegółowo w „Regulaminie wynagradzania osób istotnie wpływających na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim", zatwierdzanym przez Radę Nadzorczą i odpowiednich umowach.

Oceny efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza, w formie podjętych uchwał.
Podstawą oceny efektów pracy członków Zarządu są kryteria dotyczące:

1) oceny wyników całego Banku,
2) a także ocena indywidualnych wyników danego członka Zarządu obejmująca kryteria ilościowe i jakościowe.

Ocena wyników całego Banku obejmuje ocenę spełnienia kryteriów ilościowych obejmujących koszt ryzyka, koszt kapitału i ryzyko płynności, a także wyniki Banku w perspektywie długoterminowej (3 letniej). Ocenie dokonywanej przez Radę Nadzorczą podlega stopień wykonania wskaźników określonych w „Regulaminie wynagradzania osób istotnie wpływających na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim", zatwierdzanym przez Radę Nadzorczą.
Oceniając indywidualne wyniki pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:

1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności w ramach podziału zadań w Zarządzie;
2) uzyskanie absolutorium w okresie oceny;
3) pozytywna ocena dawania rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z z art. 22aa Ustawy Prawo bankowe (oceny odpowiedniości);
4) ocenę działań nadzorowanego obszaru dokonaną przez audyt wewnętrzny – wyniki audytu wewnętrznego nie zawierające krytycznych nieprawidłowości rozumianych zgodnie z Rekomendacją H KNF.

Pozytywna ocena danego członka Zarządu, warunkująca możliwość przyznania premii rocznej, jest wydawana po upływie trzyletniego okresu oceny jeżeli:

1) dokonano pozytywnej oceny efektów pracy członka Zarządu;
2) dany członek Zarządu uzyskał absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy (rok „n");
3) dany członek Zarządu uzyskał pozytywną ocenę odpowiedniości zgodnie z art. 22aa Ustawy Prawo bankowe;
4) dany członek Zarządu nie uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub nie był odpowiedzialny za takie działania;
5) nie jest prowadzona likwidacja Banku;
6) brak jest postanowienia o upadłości Banku;
7) nie zachodzi sytuacja, o której mowa w art. 142 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, tzn. nie zachodzi strata bilansowa lub groźba jej powstania albo powstania niebezpieczeństwa niewypłacalności lub utraty płynności oznaczająca konieczność podejmowania postępowania naprawczego (planu naprawy).

Oceny efektów pracy zidentyfikowanych pracowników innych niż członkowie Zarządu Banku dokonuje Zarząd, w formie podjętych uchwał oraz w oparciu o ocenę poziomu realizacji przez te osoby powierzonych przez Zarząd celów, a także spełnienie kryteriów jakościowych.
Kryteria oceny efektów pracy zidentyfikowanych pracowników innych niż członkowie Zarządu zależą od zajmowanego przez daną osobę stanowiska i mogą to być kryteria finansowe jak i niefinansowe, odzwierciedlające realizację celów wynikających z pełnionej funkcji:

1) kryteria finansowe,
2) kryteria niefinansowe.

Bank ustala maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym na poziomie 25%.
Polityka wynagrodzeń podlega nadzorowi Rady Nadzorczej Banku oraz corocznemu przeglądowi dokonywanemu przez Stanowisko ds. zgodności.

Stosownie do zapisów art. 450 Rozporządzenia PE informujemy, że w 2021 r. wartość wynagrodzeń ogółem z podziałem na wynagrodzenia stałe i zmienne Członków Rady Nadzorczej, Członków Zarządu, Stanowiska ds. zgodności, Głównej Księgowej oraz Radcy Prawnego w łącznej liczbie 15 osób wyniosła (1.480,4 tys. zł łącznie):

- kwota wypłaconych stałych składników wynagrodzeń wyniosła 1.098,5 tys. zł.
- kwota wypłaconych zmiennych składników wynagrodzeń wyniosła 381,9 tys. zł.

Wynagrodzenia zmienne w całości zostały wypłacone w gotówce.
W okresie 2021 roku nie było wypłat odpraw Członkom Zarządu.
Wynagrodzenia zmienne nie podlegały odroczeniu wypłaty.
W 2021 roku w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim nie występowały osoby, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrachunkowym.

18. Dźwignia finansowa – art. 451 Rozporządzenia

Zgodnie z postanowieniami art. 451 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r.
Poziom wskaźnika dźwigni oblicza się jako miarę kapitału instytucji podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej tej instytucji i wyraża się jako wartość procentową. Wskaźnik dźwigni wyznacza się na koniec kwartału kalendarzowego.
Miarą kapitału instytucji jest kapitał uznany Tier I, a miarą ekspozycji całkowitej jest suma wartości ekspozycji z tytułu wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału.

Tabela 6 Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

Lp.*)	Pozycja	Kwota
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	814 854
10	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja ekspozycji pozabilansowych na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	8 936
EU-11a	(Korekta z tytułu ekspozycji wyłączonych z miary ekspozycji całkowitej zgodnie z art. 429a ust.1 lit. c) CRR)	-174 515
7	Inne korekty	-20
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	649 255

*) Numeracja zgodna z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r.

Tabela 7 Ujawnienie wskaźnika dźwigni

Lp.*)	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w CRR
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i SFT)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i SFT, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	814 854
6	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	20
7	Ekspozycje bilansowe ogółem (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i SFT)	814 834
Inne ekspozycje pozabilansowe		
19	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone kwotą referencyjną brutto	17 955
20	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	8 936
22	Ekspozycje pozabilansowe	8 936
Ekspozycje wyłączone		
EU-22a	(Ekspozycje wyłączone z miary ekspozycji całkowitej zgodnie z art. 429a ust. 1 lit. c) CRR)	174 515
EU-22k	(Ekspozycje wyłączone ogółem)	174 515
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
23	Kapitał Tier I	59 915
24	Miara ekspozycji całkowitej	649 255
Wskaźnik dźwigni		
25	Wskaźnik dźwigni (%)	9,2283

*) Numeracja zgodna z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r.

19. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452 Rozporządzenia

Nie dotyczy.

20. Stosowane techniki ograniczenia ryzyka kredytowego – art. 453 Rozporządzenia

Kwestie związane z zabezpieczeniami wierzytelności Banku uregulowane są w „Instrukcji prawnych form zabezpieczenia wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim". Zgodnie z zapisami powyższej procedury zabezpieczenie wierzytelności ma na celu zapewnienie zwrotu należności Banku w szczególności z tytułu udzielonego kredytu, pożyczki wraz z odsetkami, prowizjami i innymi kosztami Banku, lub wykonania przez dłużnika innego zobowiązania pieniężnego wobec Banku, w razie gdyby dłużnik nie wywiązał się w terminie z warunków umowy. Bank ustala formę zabezpieczenia w porozumieniu z wnioskodawcą, biorąc pod uwagę:

1) typowe oraz indywidualne ryzyko związane z zawarciem umowy z wnioskodawcą, w tym:
   a) ryzyko branży,
   b) sytuację finansową i gospodarczą wnioskodawcy,
   c) status prawny wnioskodawcy,
   d) przebieg dotychczasowej współpracy z Bankiem lub opinie banków, z którymi wnioskodawca dotychczas współpracował,
   e) rodzaj i wysokość wierzytelności oraz okres kredytowania,
   f) cechy danego zabezpieczenia wynikające z regulujących je przepisów ogólnych i wewnętrznych Banku (w tym sposób ustanowienia zabezpieczenia, przesłanki i zakres odpowiedzialności wynikającej z zabezpieczenia, sposób realizacji uprawnień Banku), w szczególności:
      - realną możliwość zaspokojenia roszczeń Banku z ustanowionego zabezpieczenia w możliwie najkrótszym czasie z przyjętego zabezpieczenia,
      - płynność zabezpieczenia,
      - istniejące już obciążenia na rzeczy mającej stanowić przedmiot zabezpieczenia, w przypadku zabezpieczeń rzeczowych oraz sytuację finansową i gospodarczą osoby trzeciej zobowiązującej się do zaspokojenia roszczeń Banku za wnioskodawcę oraz jej powiązania personalne i kapitałowe z innymi podmiotami, w przypadku zabezpieczeń osobistych,
      - możliwość pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych na należności Banku, na zasadach określonych w przepisach w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz w aktualnych przepisach wewnętrznych Banku w tym zakresie,
      - możliwość uwzględnienia w rachunku wymogów kapitałowych efektu redukcji ryzyka kredytowego w wyniku przyjętych zabezpieczeń, spełniających kryteria określone w obowiązujących w Banku regulacjach.
2) przewidywany koszt ustanowienia zabezpieczenia, który obejmuje:
   a) należności podatkowe, w tym podatek od czynności cywilnoprawnych, opłaty skarbowe,
   b) opłaty notarialne,
   c) opłaty sądowe,
   d) opłaty o charakterze cywilnoprawnym.
3) przewidywany nakład pracy Banku związany z monitorowaniem stanu zabezpieczeń oraz koszt dochodzenia roszczeń z przedmiotu zabezpieczenia, z zastrzeżeniem ponoszenia kosztów koniecznych;
4) zasady stosowania odpowiednich form zabezpieczeń określone w odrębnych uregulowaniach wewnętrznych Banku.

Rozróżnia się w szczególności następujące formy zabezpieczenia:

1) weksel in blanco;
2) depozyt bankowy;
3) kaucja pieniężna;
4) blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym;

5) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym;
6) poręczenie według prawa cywilnego;
7) poręczenie wekslowe;
8) gwarancja;
9) przelew wierzytelności na zabezpieczenie;
10) cesja praw z umów ubezpieczenia;
11) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do gatunku/przeniesienie własności;
12) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do tożsamości/ przeniesienie własności;
13) zastaw rejestrowy;
14) zastaw zwykły;
15) zastaw finansowy;
16) hipoteka;
17) hipoteka przymusowa;
18) akt notarialny w którym dłużnik poddaje się egzekucji w formie aktu notarialnego na podstawie art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego;
19) przystąpienie do długu;
20) przejęcie długu.

Bank zgodnie z regulacjami wewnętrznymi monitoruje skuteczność zabezpieczeń.
Monitorowanie zabezpieczeń dotyczy:
1) potwierdzenia istnienia przedmiotu zabezpieczenia (w oparciu o notatkę z inspekcji, o ile dotyczy i dokumenty źródłowe, w przypadku hipoteki obowiązkowo należy sprawdzić wpis w KW na stronie ekw.ms.gov.pl),
2) potwierdzenia wpisu zabezpieczenia w systemie finansowym,
3) sprawdzenia aktualności funkcjonowania zabezpieczenia oraz ustalenia daty ważności zabezpieczenia;
4) aktualizacji wartości zabezpieczeń,

21. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego – art. 454

Nie dotyczy.

22. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego – art. 455 Rozporządzenia

Bank Spółdzielczy w Mińsku Mazowieckim nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego - nie korzysta przy obliczaniu wymogów kapitałowych z postanowień art. 363 Rozporządzenia CRR.

Sporządził:
Zespół zarządzania Ryzykami i Analiz
Anna Łukasiak Renata Pałasz

Zweryfikował:
Stanowisko ds. zgodności
Kamila Widłaś

Załącznik nr 1
do Informacji o charakterze ilościowym i jakościowym dotyczącej adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim

Informacje o zasadach zarządzania ryzykiem w Banku w 2021 r.

1. Ogólna struktura zarządzania ryzykami w Banku

Schemat organizacyjny

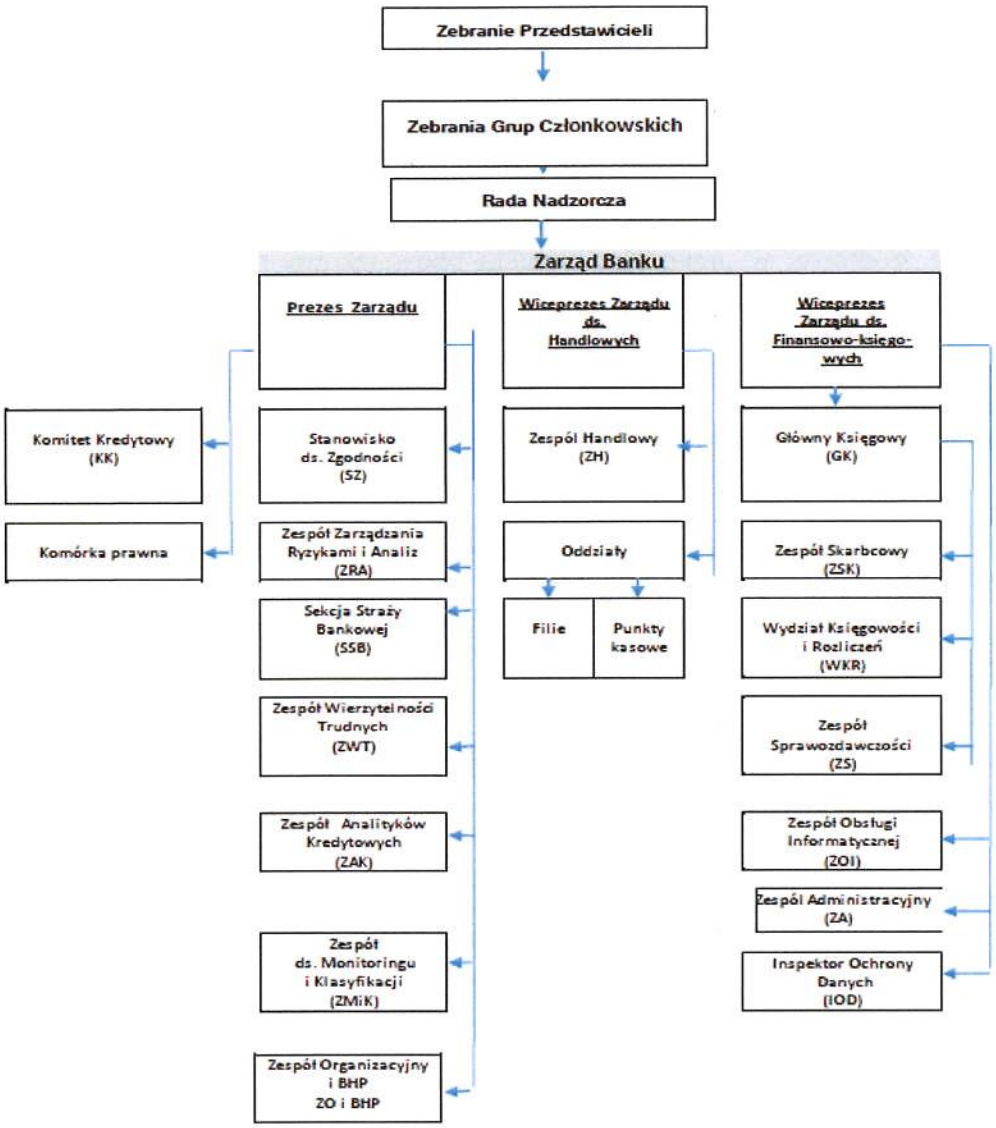

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy i komórki organizacyjne, do których podstawowych zadań należy:

1. **Rada Nadzorcza:** sprawuje nadzór nad zgodnością polityk w zakresie poszczególnych ryzyk z przyjętą strategią, ocenia adekwatność i skuteczność procesu zarządzania ryzykami, ustala poziom apetytu Banku na ryzyko.
2. **Zarząd:** odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem w Banku i wdrożenie strategii zarządzania ryzykami. Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem istotnym w Banku pełni Prezes Zarządu.
3. **Zespół zarządzania ryzykami i analiz:** podstawowe zadania to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar, monitorowanie i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie i aktualizacja regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami i adekwatności kapitałowej.
4. **Stanowisko ds. zgodności:** zapewnienie zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi, a także normami etycznego działania. Dokonuje kontroli realizując testowanie pionowe w zakresie działań drugiego poziomu w tym kontroluje zarządzanie ryzykiem oraz dokonuje przeglądów poprawności realizacji procesów zarządzania ryzykiem w Banku.
5. **Pozostałe komórki organizacyjne Banku** których zakres zadań został wskazany w opisie poszczególnych ryzyk.

Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje gromadzenie informacji, identyfikację i ocenę ryzyka, limitowanie, pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka, stosowanie narzędzi redukcji ryzyka (zapobieganie). Zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka regulują regulacje wewnętrzne Banku (strategie, polityki, instrukcje).

2. Ryzyko kredytowe

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko wystąpienia strat finansowych, spowodowanych nie wywiązaniem się kontrahenta Banku z warunków umowy, zarówno w odniesieniu do pojedynczego klienta jak i całego portfela kredytowego. Głównym celem strategicznym jest utrzymywanie stabilnego i zdywersyfikowanego portfela kredytowego, cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

W zarządzaniu ryzykiem kredytowym Bank kieruje się zasadą bezpieczeństwa, zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej, jak i w odniesieniu do całego portfela kredytowego poprzez właściwe oszacowanie i zarządzanie. Bank prezentuje ostrożnościowe podejście do ryzyka kredytowego i dąży do optymalizacji wymogu kapitałowego na to ryzyko.

Bank prowadzi monitoring ekspozycji kredytowych ewidencjonowanych w placówkach sprzedażowych, połączony z inspekcjami u klientów przeprowadzanymi z odpowiednią częstotliwością w celu utrzymania w miarę dobrej jakości portfela kredytowego.

Nadrzędnym celem Polityki kredytowej jest wzrost ekspozycji kredytowych przy utrzymaniu relatywnie wysokich dochodów odsetkowych i prowizyjnych oraz minimalizacji udziału kredytów zagrożonych w ekspozycjach kredytowych ogółem.

Do podstawowych działań mających na celu optymalizację ryzyka kredytowego należy zaliczyć:

1) dywersyfikację struktury przedmiotowej i podmiotowej portfela, poprzez wewnętrzne limity koncentracji,

2) preferowanie produktów generujących niższy wymóg kapitałowy w celu efektywnego zarządzania kapitałem,

3) analizę struktury i monitoring portfela w celu wczesnej identyfikacji zagrożeń wynikających z nadmiernych zaangażowań, a w przypadku zidentyfikowania sygnałów ostrzegawczych, wprowadzanie stosownych ograniczeń,
4) nadzór i monitoring ekspozycji kredytowych,
5) stosowanie technik redukcji ryzyka kredytowego,
6) wykorzystywanie informacji o klientach Banku z systemów wymiany danych,
7) nadzór nad czynnościami wykonywanymi w toku procesu kredytowania, obejmujący m.in.: proces przestrzegania przepisów wewnętrznych Banku i kompetencji,
8) analizę i monitoring wartości przyjętych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych,
9) prowadzenie aktywnej polityki szkoleń.
Obowiązek stosowania ostrożnościowego podejścia do ryzyka kredytowego dotyczy wszystkich pracowników Banku i każdej transakcji kredytowej.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem kredytowym

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym poza organami i komórkami wskazanymi w punkcie 1 - Ogólna struktura zarządzania ryzykami w Banku, uczestniczą:

1. **Komitet Kredytowy Banku**, który opiniuje transakcje kredytowe przekazywane do decyzji Zarządu oraz propozycje klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank.
2. **Zespół analityków kredytowych**, który uczestniczy w tworzeniu regulacji wewnętrznych w zakresie ryzyka kredytowego, weryfikuje dokumentację kredytową i ocenę zdolności kredytowej oraz ocenia adekwatność zabezpieczeń i poprawność propozycji decyzji kredytowych.
3. **Zespół ds. monitoringu i klasyfikacji**, który uczestniczy w tworzeniu regulacji wewnętrznych w zakresie ryzyka kredytowego, dokonuje niezależnego przeglądu klasyfikacyjnego portfela kredytowego, weryfikuje propozycje tworzenia i rozwiązywania rezerw celowych na ekspozycje kredytowe.
4. **Zespół wierzytelności trudnych**, który uczestniczy w tworzeniu regulacji w zakresie restrukturyzacji i windykacji należności, monitoruje należności zakwalifikowane do grup ryzyka wątpliwe i stracone, podejmuje czynności przymusowej windykacji oraz współpracuje z organami egzekucyjnymi.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka kredytowego

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego pracownicy Banku, przed zawarciem każdej pojedynczej transakcji kredytowej, są zobowiązani:

1) zbadać celowość finansowania transakcji kredytowej, w tym - w przypadku klientów instytucjonalnych - ocenić, czy cel transakcji kredytowej jest zgodny z ekonomicznym profilem działalności prowadzonej przez klienta,

2) ocenić zdolność kredytową klienta zgodnie z metodyką odpowiednią do jego statusu i rodzaju produktu, o który się ubiega,

3) zbadać, czy klient wywiązuje się z zobowiązań wobec wierzycieli, w tym z zobowiązań publicznoprawnych oraz wobec instytucji finansowych,

4) ustalić, czy klient wywiązywał się w przeszłości i wywiązuje się obecnie ze wszystkich zobowiązań wobec Banku,

5) dostosować typ i kwotę transakcji kredytowej do celu i potrzeb finansowych klienta,

6) zbadać, czy spełnione są wymogi informacyjne i standardy w zakresie dokumentacji,

7) ustalić powiązania kapitałowe i organizacyjne klienta oraz wysokość łącznego zaangażowania Banku w klienta i w podmioty z nim powiązane, w celu określenia prawidłowego poziomu decyzyjnego,

8) ustalić, czy wnioskodawca nie figuruje w rejestrach klientów nie wywiązujących się z zobowiązań wobec banków, w Biurze Informacji Kredytowej oraz w innych źródłach, z których korzysta Bank.

Bank kontynuuje i rozszerza współpracę z instytucjami zewnętrznymi oferującymi systemy wspomagające zarządzanie ryzykiem kredytowym. Korzystanie z systemów wymiany informacji ma na celu zwiększenie skuteczności procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczych transakcji kredytowych i służy ocenie wiarygodności klientów.
Aktualnie dostęp do informacji zewnętrznych zapewniają w szczególności systemy:
1) AMRON (Analizy Monitorowania i Raportowania Obrotu Nieruchomościami),
2) BIK (Biuro Informacji Kredytowej) SI BIK - Klient Indywidualny,
3) Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
W procesie rozpatrywania wniosków kredytowych Bank dąży do korzystania ze stosowanych metod oceny wiarygodności kredytowej klientów.

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości portfela kredytowego Bank:
1) ogranicza lub wycofuje się ze współpracy kredytowej z klientami, których kredyty zostały zakwalifikowane przez Bank do kategorii: poniżej standardu, wątpliwe i stracone,
2) nie zaleca ustalania jednorazowej, tzw. balonowej spłaty kredytów na koniec okresu kredytowania, poza kredytami:
a) na finansowanie jednoznacznie celowo określonych transakcji handlowych,
b) w rachunku bieżącym i rewolwingowych,
c) krótkoterminowych do 3 miesięcy,
d) zabezpieczonych płynnymi aktywami,
e) udzielanymi zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach, np.: klęskowe, na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej.
3) nie zaleca stosowania istotnych odstępstw od standardowej oferty kredytowej Banku, skierowanej do klientów innych niż klienci detaliczni,
4) zaleca szczególną ostrożność przy udzielaniu kredytów na zakup mieszkania lub lokalu użytkowego od dewelopera, z uwagi na możliwość utraty wartości zabezpieczenia hipotecznego,
5) nie zaleca udzielania kredytów w kwocie nieproporcjonalnie wysokiej do kapitałów własnych netto, generowanych przepływów pieniężnych lub obrotów klienta,
6) nie zaleca nadmiernej koncentracji zaangażowania portfela kredytowego w:
a) jednego klienta lub podmioty powiązane kapitałowo i/lub organizacyjne,
b) jedną branżę,
c) jednorodne zabezpieczenie,
7) zaleca ustanawianie zabezpieczeń kredytów na majątku osobistym kredytobiorcy,
8) nie zaleca finansowania kredytobiorców, którzy uchylają się od utrzymywania na rachunku bieżącym w Banku obrotów z tytułu prowadzonej działalności w wysokości adekwatnej do ich zaangażowania kredytowego,
9) dopuszcza udzielenie kredytu przeznaczonego na spłatę kredytu zaciągniętego w innym banku, w celu pozyskania klienta o dobrej sytuacji ekonomiczno-finansowej, pod warunkiem, że pozyskiwany klient nie posiada zadłużenia przeterminowanego,
10) nie zaleca finansowania transakcji z osobami, które zostały skazane lub przeciwko którym toczą się postępowania o popełnienie przestępstw związanych z naruszeniem przepisów ustawy karno-skarbowej oraz transakcji, których charakter mógłby zaszkodzić wizerunkowi Banku,
11) nie zaleca udzielania kredytów spłacanych tylko przez likwidację majątku.
Gwarancje i poręczenia stanowią uzupełnienie oferty kredytowej Banku i z uwagi na wysokie ryzyko wynikające z ich bezwarunkowego charakteru powinny być udzielane Klientom instytucjonalnym o wysokiej wiarygodności i dobrym standingu finansowym

W banku dokonuje się pomiaru i oceny ryzyka portfela kredytowego w cyklach miesięcznych kwartalnych i rocznych

2.1 Zarządzanie ryzykiem koncentracji zaangażowań

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Bank definiuje ryzyko koncentracji zaangażowań jako zagrożenie wynikające z nadmiernych koncentracji z tytułu ekspozycji wobec poszczególnych klientów, grup powiązanych klientów, klientów działających w tym samym sektorze gospodarki, regionie geograficznym, prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami, charakteryzujących się potencjałem do generowania strat na tyle dużych, by zagrozić kondycji finansowej Banku lub zdolności do prowadzenia podstawowej działalności, lub doprowadzić do istotnej zmiany profilu ryzyka Banku;

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów.

W odniesieniu do portfela kredytowego Bank stosuje i monitoruje limity zaangażowania, w szczególności w odniesieniu do: grupy klientów, produktów, branż, regionów, zabezpieczeń.

Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz identyfikuje koncentracje zaangażowań i dokonuje oceny poziomu ryzyka kredytowego związanego z tymi koncentracjami. Identyfikacja koncentracji zaangażowań polega na wskazaniu wyodrębnionych portfeli jednorodnych zaangażowań, uwzględniających określoną dla danego portfela cechę, stanowiącą ryzyko istotne w działalności kredytowej Banku.

W Banku funkcjonuje system wewnętrznych limitów z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka koncentracji zaangażowań, których wartość graniczną stanowi wielokrotność funduszy własnych, funduszy podstawowych i portfela kredytowego.

Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz monitoruje zaangażowania z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka koncentracji. Na podstawie przeprowadzonej identyfikacji i oceny poziomu koncentracji zaangażowań, Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz formułuje propozycje dotyczące działań jakie powinny być podjęte przez Bank, w szczególności w stosunku do zaangażowań, których ryzyko zostało ocenione jako znaczące. Celem tych działań jest zminimalizowanie poziomu ryzyka kredytowego portfela kredytowego i w efekcie tworzenie bezpiecznej struktury tego portfela.

W ramach podejmowanych działań dywersyfikujących ryzyko koncentracji zaangażowań Bank wykorzystuje instrumenty na poziomie jednostkowym i na poziomie portfela kredytowego.

Zasady klasyfikacji ryzyk koncentracji zaangażowań pod względem istotności ustala się w oparciu o procedurę szacowania i oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego (ICAAP).

Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku. Proces szacowania kapitału wewnętrznego Banku w odniesieniu do ryzyka koncentracji zaangażowań uwzględnia:

1) jakość zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań,
2) jakość systemu kontroli wewnętrznej,
3) możliwość podjęcia efektywnych działań obniżających poziom ryzyka koncentracji zaangażowań,
4) rezultaty wyników pomiaru ryzyka koncentracji.

Wykorzystanie funkcjonujących limitów wewnętrznych koncentracji zaangażowań Bank monitoruje w okresach miesięcznych.

Rozwiązania organizacyjne

Do monitorowania ustalonych limitów zaangażowań zobowiązany jest Zespół zarządzania ryzykami i analiz. W proces zostali włączeni także pracownicy kredytowi mający za zadanie stosowanie się do wewnętrznych procedur identyfikacji koncentracji na poziomie pojedynczej ekspozycji podczas udzielania ekspozycji kredytowej.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka

Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz identyfikuje wszystkie istotne koncentracje w pozycjach bilansowych i pozabilansowych, na podstawie informacji uzyskiwanych samodzielnie z systemów

informatycznych, a także z komórek organizacyjnych w zakresie identyfikowania grup klientów powiązanych oraz dokonuje analizy wszystkich rodzajów działalności Banku (tzw. branż) i wszystkich jednostek organizacyjnych, których działalność może powodować ryzyko koncentracji.
Bank uwzględnia wszystkie istotne czynniki ryzyka koncentracji, w tym czynniki wewnętrzne oraz zmiany w sytuacji w jego otoczeniu.
Istotną rolę w identyfikacji ryzyka koncentracji pełnią komórki organizacyjne, dotyczy to w szczególności identyfikacji grup klientów powiązanych. Komórki organizacyjne powinny gromadzić i przekazywać do komórki ds. ryzyka możliwie obszerne informacje jakościowe dotyczące zależności biznesowych lub ekonomicznych swoich klientów. Staranność w gromadzeniu informacji umożliwiających identyfikację grup powiązanych klientów, powinna być tym większa, im większa jest ekspozycja banku wobec danego klienta (w szczególności progiem wymagającym szczególnej staranności jest ekspozycja przekraczająca 5% FW).

Zasady pomiaru ryzyka koncentracji
Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz dokonuje pomiaru lub szacowania ryzyka koncentracji w normalnych warunkach, a następnie szacuje zakres zwiększania się ryzyka w scenariuszach warunków skrajnych. W pomiarze ryzyka koncentracji stosowane są miary lub wskaźniki ryzyka koncentracji oparte na wielkości ekspozycji, a także na miernikach wrażliwych na ryzyko (np. kapitale wewnętrznym, aktywach ważonych ryzykiem).
Pomiar lub szacowanie ryzyka podlegają regularnym przeglądom z uwagi na zmiany w otoczeniu zewnętrznym, zmiany profilu ryzyka Banku, a także obecną i przewidywaną działalność.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka

Monitorowania ryzyka koncentracji dokonuje Zarząd, przyjmując informacje sprawozdawcze uwzględniające charakter działalności, skalę i zakres działalności, a także wszystkie jednostki organizacyjne banku (komórki organizacyjne) przygotowywane przez niezależną od działalności biznesowej komórkę ds. ryzyka.
Monitorowania przestrzegania limitów ograniczających ryzyko koncentracji dokonuje komórka ds. ryzyka. W przypadku przekroczeń Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz informuje o tym Zarząd, sporządzając odpowiednią analizę dotyczącą przyczyn przekroczenia i niezbędnych działań naprawczych.
Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz monitoruje otoczenie, wykorzystując odpowiednie, wiarygodne informacje ekonomiczne i ogólnorynkowe (np. wskaźniki makroekonomiczne, branżowe, informacje dotyczące trendów gospodarczych z uwzględnieniem projekcji wysokości stóp procentowych, kursów wymiany, itd. W razie potrzeby wynikającej ze zmiany poziomu ryzyka wnioskowana jest zmiana Polityki, innych regulacji wewnętrznych lub limitów.
Zarządzanie ryzykiem koncentracji, w tym przestrzeganie zasad i limitów oraz funkcjonowanie systemu informacji zarządczej dotyczącego ryzyka jest nadzorowane przez Prezesa Zarządu.

2.2 Zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH)

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie to proces, na który składa się identyfikacja, pomiar, monitorowanie i kontrola tego ryzyka, w celu jego wyeliminowania lub zminimalizowania w działalności Banku.

Celem zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w Banku jest:
1) osiągnięcie efektów ekonomicznych związanych z portfelem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, w tym realizacja celów zawartych w planach strategicznych i finansowych Banku,
2) zapewnienie bezpieczeństwa Banku, w tym utrzymanie narażenia na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie na poziomie nie przekraczającym apetytu na ryzyko ustalonego przez Radę Nadzorczą w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim".
Realizacja celów osiągana będzie poprzez odpowiednią formalizację, organizację i procesy zarządzania ryzykiem i portfelem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ze szczególnym uwzględnieniem procedur zapewniających spełnienie wymogów przepisów wewnętrznych Banku i przepisów prawa powszechnego.

Rozwiązania organizacyjne

Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie odbywa się w ramach struktury organizacyjnej przewidzianej dla zarządzania ryzykiem kredytowym.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka

W zakresie identyfikacji, pomiaru i oceny ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie Bank stosuje następujące zasady:
1. w zakresie kredytów zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych:
- oceny zdolności kredytowej klientów detalicznych, wnioskujących o uzyskanie EKZH zawierające m.in. opis procesu akceptacji wniosku kredytowego oraz opis sposobu uwzględniania w ocenie zdolności kredytowej klientów detalicznych, przyznanych tym klientom określonych produktów kredytowych, ryzyka stopy procentowej, zasady przyjmowania wkładu własnego, w tym uwzględniania środków pochodzących z programów wsparcia rozwoju budownictwa mieszkaniowego wynikających z przepisów prawa (np. programy rządowe i inne o podobnym charakterze),
- określania aktualności oraz sposobu dokumentowania informacji niezbędnej do oceny zdolności kredytowej klientów detalicznych wnioskujących o udzielenie EKZH, w tym zasady korzystania z wewnętrznych i zewnętrznych baz danych,
- ustalania i akceptacji założeń i parametrów przyjmowanych w procesie oceny zdolności kredytowej klientów detalicznych wnioskujących o uzyskanie EKZH,
- ustalania poziomu wskaźnika DtI odnoszącego się do relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania kredytowe do dochodów klientów detalicznych,
2. w zakresie ekspozycji zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych:
- metodologia ilościowej i jakościowej oceny zdolności kredytowej
- procedury oraz wskazanie uczestników (lub role), zaangażowanych w procesy kredytowe związane z EKZH wraz z ich zakresem odpowiedzialności.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka

W zakresie akceptacji oraz ograniczania ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie Bank stosuje następujące zasady i praktyki:
1. w zakresie kredytów zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych:
1) w procesie zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie uwzględniane jest ryzyko wynikające ze specyfiki produktowej tych ekspozycji, dokonywane jest

to poprzez odpowiedni dobór do charakteru produktu, terminu kredytowania, a także w zasadnych przypadkach specyficznych cech grup klientów:

a) zakresu informacji wymaganej od klienta na etapie wniosku kredytowego,

b) odpowiednich metod oceny zdolności kredytowej, w tym wymaganego dla danego produktu wskaźnika maksymalnego DtI, a także LtV,

c) rodzaju wymaganych zabezpieczeń, wysokości wkładu własnego,

d) metod monitorowania ryzyka,

2) określany jest akceptowalny poziomu ryzyka dla poszczególnych portfeli kredytowych dotyczących EKZH, oznacza to przyjęcie:

a) odpowiednich limitów wewnętrznych dotyczących maksymalnego udziału danego portfela ekspozycji w portfelu kredytowym Banku,

b) limitu maksymalnego udziału ekspozycji w sytuacji stracone w danym portfelu ekspozycji,

3) stosuje się zasady zabezpieczania i ograniczania ryzyka z tytułu ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, w tym szczegółowe zasady ustalania i stosowania:

a) maksymalnego poziomu portfela produktowego,

b) maksymalnego poziomu pojedynczej ekspozycji,

c) maksymalnego poziomu ekspozycji wobec pojedynczego klienta,

d) maksymalnego poziomu zadłużenia z tytułu oferowanego produktu w odniesieniu do dochodów klienta,

e) maksymalnego LtV.

4) zasady dotyczące ustalania, weryfikacji i aktualizacji wartości,

5) przeprowadzane są testy warunków skrajnych badające wpływ czynników z otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego Banku, w tym w szczególności warunków makroekonomicznych, na ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,

6) zasady ustalania, nadawania i przeglądu upoważnień do akceptacji ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

2. w zakresie kredytów zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych:

1) uwzględniane jest ryzyko wynikające ze specyfiki produktowej tych ekspozycji, dokonywane jest to poprzez odpowiedni dobór do charakteru produktu, terminu kredytowania, a także w zasadnych przypadkach specyficznych cech grup klientów:

a) zakresu informacji wymaganej od klienta na etapie wniosku kredytowego,

b) odpowiednich metod oceny zdolności kredytowej, w tym wymaganego dla danego produktu maksymalnego LtV,

c) rodzaju wymaganych zabezpieczeń, wysokości wkładu własnego,

d) metod monitorowania ryzyka.

2) zasady ustalania, weryfikacji i aktualizacji wartości zabezpieczenia, w tym tryb przyjmowania przez bank zabezpieczeń innych niż zabezpieczenie na nieruchomości komercyjnej,

3) zasady ustalania maksymalnej dopuszczalnej wartości wskaźnika LtV,

4) zasady ustalania, nadawania i przeglądu upoważnień do akceptacji ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomościach komercyjnych.

Monitorowanie ryzyka EKZH

1. Monitorowania ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w zakresie przestrzegania limitów wewnętrznych dotyczących portfela ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie dokonuje Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz.

2. W przypadku ekspozycji udzielonych klientom detalicznym dokonywany jest miesięczny przegląd spłat.

3. Bank stosuje procedury identyfikacji zagrożonych ekspozycji kredytowych, w taki sposób aby wewnętrzne procesy kontroli umożliwiały wczesną identyfikację ekspozycji kredytowych, których jakość zaczyna się pogarszać.
4. W ramach monitoringu ryzyka dokonywane jest porównanie wartości zabezpieczeń z wysokością środków odzyskiwanych w drodze egzekucji z zabezpieczenia.
5. Stosowane są zasady administrowania portfelem ekspozycji kredytowych, tj. gromadzenia i archiwizowania dokumentów, dotyczących wypłat kolejnych transz oraz dochodzenia roszczeń w przypadku naruszenia przez dłużnika warunków umowy zawarte w odrębnych regulacjach wewnętrznych przyjętych przez Zarząd.
6. Określa się postępowania banku w przypadku przekroczenia wyznaczonych maksymalnych dopuszczalnych poziomów relacji wartości ekspozycji kredytowej zabezpieczonej hipotecznie do wartości nieruchomości (LtV) – w postaci zapewnienia sobie, w umowie kredytowej, możliwość podjęcia stosownych kroków przewidzianych procedurami oraz wskazać, kiedy takie działania może podjąć.

Raportowanie ryzyka EKZH

1. Zespół Zarzadzania Ryzykami i Analiz monitorując ryzyko kredytowe i koncentracji na jakie narażony jest Bank określa poziom ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz sporządza odpowiednie raporty.
2. Raporty dla Zarządu i Rady Nadzorczej sporządzane są kwartalnie.
3. Zakres raportów, obejmuje w szczególności:
   1) jakość ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (np. wielkość opóźnień oraz poziom migracji między klasami opóźnień, w tym według grup klientów,
   2) poziom i adekwatność odpisów (rezerw),
   3) wykorzystanie i przestrzeganie przyjętych limitów,
   4) kwoty nieodzyskane,
   5) wyniki procesu monitorowania ekspozycji i dochodzenia roszczeń, wartości odzysku z zabezpieczeń EKZH, przy czym dane, o których mowa w pkt. 4 i 5, dostarcza Stanowisko Wierzytelności Trudnych
   6) w okresach rocznych wyniki testów warunków skrajnych.
   7) w okresach kwartalnych monitoring z realizacji planów pozyskiwania długoterminowych źródeł finansowania, w tym działań awaryjnych,
   8) w okresach rocznych sporządzanie pogłębionej analizy źródeł finansowania EKZH.

2.3 Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Rekomendacja T wydana przez Komisję Nadzoru Finansowego, definiuje detaliczną ekspozycję kredytową jako ekspozycję wobec osoby fizycznej, udzieloną na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą lub z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.
Bank posiada, tworzy i aktualizuje regulacje wewnętrzne, które określają zasady obowiązujące w procesie identyfikacji, pomiaru i oceny ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK).

1. Istotnym elementem procesu identyfikacji, pomiaru i oceny ryzyka DEK jest prawidłowo przeprowadzona ocena zdolności kredytowej i wiarygodności wszystkich osób zobowiązanych do spłaty detalicznej ekspozycji kredytowej.
2. Bank ocenia zdolność kredytową i wiarygodność wszystkich osób zobowiązanych do spłaty detalicznej ekspozycji kredytowej przed podjęciem decyzji o jej udzieleniu.
3. Bank nie udziela kredytów klientom detalicznym nie posiadającym zdolności kredytowej.
4. Bank nie stosuje uproszczonych metod oceny zdolności kredytowej klientów detalicznych.
5. Ocena zdolności kredytowej klientów detalicznych dokonywana jest w oparciu o aktualne oraz wiarygodne informacje i obejmuje:

1) analizę ilościową - polegającą na ustaleniu wysokości i stabilności źródeł spłaty detalicznej ekspozycji kredytowej oraz
2) analizę jakościową – określającą skłonność do spłaty zaciągniętych zobowiązań u wszystkich osób zobowiązanych do spłaty detalicznej ekspozycji kredytowej.

Obowiązujący w Banku proces podejmowania decyzji kredytowych, obejmujący detaliczne ekspozycje kredytowe, zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka kredytowego w relacji do działań związanych pozyskiwaniem klientów oraz ze sprzedażą detalicznych produktów bankowych.

Obowiązujące w Banku rozwiązania proceduralne wykluczają udział osób dokonujących przeglądów należności w procesie podejmowania decyzji o zawarciu lub zmianie detalicznej transakcji kredytowej na wszystkich szczeblach organizacyjnych, co stanowi gwarancję niezależności tych przeglądów i obiektywności wyceny ryzyka kredytowego.

Rozwiązania organizacyjne

Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji detalicznych odbywa się w ramach struktury organizacyjnej przewidzianej dla zarządzania ryzykiem kredytowym.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka DEK

1. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz w okresach kwartalnych monitoruje i analizuje:
   1) koncentrację zaangażowań w poszczególnych limitach wewnętrznych portfela detalicznych ekspozycji kredytowych i ocenia poziom ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych, związanego z tymi koncentracjami;
   2) wartość wskaźnika PD detalicznych ekspozycji kredytowych i ocenia poziom ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych, związanego z tą wartością;
   3) poziom i adekwatność odpisów (rezerw);
   4) przebieg procesu akceptacji, skalę odstępstw;
   5) wyniki procesu monitorowania i dochodzenia roszczeń z tytułu detalicznych ekspozycji kredytowych;
   6) kwoty nieodzyskane (straty);
   7) wartości odzysku z zabezpieczeń.
2. W oparciu o wyniki analiz Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz w okresach kwartalnych sporządza raporty, zawierające propozycje działań jakie Bank powinien podjąć, w tym w szczególności w stosunku do zaangażowań, których ryzyko zostało ocenione jako znaczące.
3. Raporty są przedkładane Zarządowi Banku.
4. Zarząd Banku przedkłada Radzie Nadzorczej:
   1) w okresach kwartalnych – raporty na temat poziomu ponoszonego przez Bank ryzyka z tytułu detalicznych ekspozycji kredytowych, wykorzystania limitów wewnętrznych ograniczających to ryzyko oraz jakości i skuteczności metod zarządzania tym ryzykiem;
   2) w okresach półrocznych – sprawozdania o wynikach dokonanej przez Zarząd Banku oceny realizowanej Polityki, w tym o prawidłowości i skuteczności działań mających na celu wprowadzenie w życie jej założeń oraz o rzetelności sprawozdań i informacji dotyczących jej realizacji.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka

1. Bank monitoruje ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych zarówno na poziomie całego portfela kredytowego, jak i pojedynczych ekspozycji i kredytobiorców w zakresie terminowości spłat.

2. Informacje, raporty i analizy sporządzane przez Zespół Zarządzania Ryzykami w ramach systemu monitorowania portfela detalicznych ekspozycji kredytowych, przygotowywane są w sposób i w terminach umożliwiających Zarządowi Banku prawidłowe wypełnianie obowiązków związanych z zarządzaniem Bankiem oraz z realizacją zasad niniejszej Polityki.
3. Monitorowanie ryzyka pojedynczej detalicznej ekspozycji kredytowej przeprowadzane jest przez Pion Handlowy. Informacje przekazywane są Zarządowi Banku.
Monitorowanie portfela detalicznych ekspozycji kredytowych ma na celu:
1) zapewnienie zgodności rozwoju tego portfela niniejszą polityką;
2) identyfikację poziomu ryzyka związanego z portfelem tych ekspozycji w relacji do założonego apetytu na ryzyko;
3) identyfikację ekspozycji dotkniętych utratą wartości (zagrożonych) dla tworzenia odpisów (rezerw) na pokrycie strat;
4) zapewnienie adekwatności poziomu odpisów (rezerw) do jakości ekspozycji kredytowych mierzonej poziomem straty z tytułu utraty wartości;
5) stałą i bieżącą kontrolę portfela detalicznych ekspozycji kredytowych, dostarczającą informacji umożliwiających identyfikację słabych stron procesu zarządzania ryzykiem oraz podejmowanie działań profilaktycznych i naprawczych.

2.4 Ryzyko rezydualne

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko rezydualne to ryzyko wynikające z mniejszej niż założona przez Bank skuteczności stosowanych w Banku technik ograniczania ryzyka kredytowego.

Celem zarządzania ryzykiem rezydualnym w Banku jest monitorowanie tego ryzyka, zapewnienie skuteczności technik redukcji ryzyka kredytowego i eliminowanie ryzyka związanego ze stosowaniem zabezpieczeń kredytowych.
Zarządzanie ryzykiem rezydualnym w Banku obejmuje:
1) identyfikację czynników ryzyka rezydualnego,
2) określenie poziomu ryzyka rezydualnego,
3) raportowanie w sprawie ryzyka rezydualnego,
4) działania w celu ograniczania ryzyka rezydualnego,
5) monitorowanie ryzyka rezydualnego,
6) kontrolę procesu zarządzania ryzykiem rezydualnym.

Proces zabezpieczania i ograniczania ryzyka rezydualnego w Banku, które jest związane nieodłącznie z ryzykiem kredytowym opisany jest w procedurach wewnętrznych dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym.
Proces zarządzania ryzykiem rezydualnym podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej oraz jest audytowany przez SSOZ

3. Ryzyko płynności

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko płynności jest to ryzyko utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.
Głównym celem strategicznym jest utrzymywanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów, umożliwiające osiągnięcie założonej rentowności oraz zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań oraz utrzymanie nadzorczych miar płynności.

Rozwiązania organizacyjne
Zakres odpowiedzialności za zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania przedstawia się następująco:

1. Rada Nadzorcza Banku:
a) nadzoruje realizację polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania,
b) zatwierdza Strategię Banku, Strategię zarządzania ryzykiem oraz nadzoruje ich przestrzeganie.
c) nie rzadziej niż raz na kwartał, analizuje raporty o poziomie płynności Banku, ponoszonym przez Bank ryzyku płynności i finansowania, wykorzystaniu limitów ostrożnościowych i skutkach decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania oraz zapewnia, by Zarząd Banku podejmował odpowiednie działania naprawcze w sytuacji wystąpienia problemów.
d) określa akceptowany poziom ryzyka płynności i finansowania Banku (tzw. apetyt na ryzyko),
e) pełni funkcję kontrolną w odniesieniu do zarządzania ryzykiem płynności i finansowania podejmowanym przez Bank,
f) Rada Nadzorcza winna zostać niezwłocznie poinformowana w przypadku potencjalnych problemów płynnościowych w związku z istotnymi zmianami czynników ryzyka, w szczególności:
- wzrastającym kosztem finansowania,
- wzrastającą koncentracją pozycji istotnych dla ryzyka płynności i finansowania,
- wzrastającą luką płynności,
- zmniejszeniem się dostępu do alternatywnych źródeł finansowania,
- znaczącym i/lub notorycznym przekraczaniem limitów związanych z ryzykiem płynności i finansowania,
- spadkiem nadwyżki aktywów o wysokiej płynności,
- zmianami warunków rynkowych, które mogą wskazywać na przyszłe zagrożenia w zakresie płynności.
g) Rada nadzorcza powinna przynajmniej raz w roku otrzymywać sprawozdania zarządu zawierające informację o realizacji polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania.

2. Zarząd Banku:
a) odpowiada za stworzenie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania (opracowanie pisemnych zasad oraz procedur), oraz za realizację Strategii działania Banku w zakresie ryzyka płynności i finansowania, a także sprawuje nadzór nad efektywnym procesem zarządzania tym ryzykiem,
b) odpowiada za ustanowienie procesu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania w sposób zapewniający utrzymanie płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej, oraz długoterminowej w normalnych warunkach, jak i w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych,
c) dostosowuje strukturę organizacyjną Banku, oraz stopień zaawansowania metod zarządzania ryzykiem płynności i finansowania do charakteru, rozmiaru i skali działalności Banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka banku,
d) precyzyjnie i jednoznacznie określa tolerancję ryzyka płynności i finansowania adekwatną do strategii działalności, (tolerancja ryzyka płynności to kryteria odstępstwa od ustalonych limitów ostrożnościowych),
e) sprawuje kontrolę nad stworzeniem odpowiedniego systemu raportowania,
f) odpowiada za dostosowanie rodzajów i wielkości ryzyka oraz procesu zarządzania do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka oraz za właściwe sformalizowanie i zaawansowanie tego procesu,
g) odpowiada za przydzielenie adekwatnych środków technicznych (zapewniających sprawne gromadzenie i przetwarzanie informacji dla celów zarządzania ryzykiem płynności i finansowania) oraz dobór personelu do zarządzania ryzykiem płynności i finansowania,
h) przeprowadza co najmniej raz w roku przegląd polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania oraz ocenę mechanizmów kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania ryzykiem, wprowadzając w razie potrzeby (w razie poważnych zmian profilu działalności Banku, zmiany obowiązujących przepisów prawa lub zasadniczych zmian sytuacji rynkowej), niezbędne korekty i udoskonalenia,
i) Zarząd Banku wyznacza osobę lub osoby, które będą odpowiedzialne za proces zarządzania ryzykiem płynności w Banku.

3. Osoba (lub osoby), o której mowa w pkt. 2 ppkt. i, odpowiedzialna jest za:
a) utrzymanie środków na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym w ilości zapewniającej:
- wywiązanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań Banku,
- utrzymanie rezerwy obowiązkowej na wymaganym przepisami NBP poziomie,
b) bieżące zarządzanie środkami pieniężnymi w kasach Banku,
c) obliczanie i utrzymywanie poziomu nadzorczych miar płynności,
d) utrzymywanie krótkoterminowej, średnioterminowej i długoterminowej płynności Banku,
e) maksymalizowanie dochodów z przeprowadzanych transakcji (zapewnienie maksymalizacji dochodów, przy jednoczesnym utrzymaniu bezpiecznego poziomu ryzyka płynności i finansowania),
f) prawidłowość i bezpieczeństwo zawieranych transakcji,
g) identyfikację zagrożeń mających wpływ na płynność finansową Banku, oraz dokonywanie pomiaru i kontroli ryzyka związanego z płynnością, zgodnie z procedurami ustalonymi przez Zarząd Banku,
h) uczestnictwo w opracowaniu Planu pozyskiwania długoterminowych źródeł finansowania, przy uwzględnieniu ustalonych limitów ostrożnościowych,
i) weryfikację planów awaryjnych komórek i jednostek organizacyjnych, w celu zapewnienia spójności działań,
j) realizację działań awaryjnych.
4. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz:
a) monitoruje i analizuje poziom ryzyka płynności i finansowania,
b) opracowuje limity dotyczące ryzyka płynności i finansowania,
c) analizuje wpływ obecnej i przyszłej sytuacji na rynku międzybankowym i sytuacji ogólnogospodarczej na ryzyko płynności i finansowania Banku,
d) sporządza informacje zawierające ocenę ryzyka płynności i finansowania wraz ze stosownymi wnioskami dla Zarządu i Rady Nadzorczej,
Skład, szczegółowe zasady funkcjonowania oraz zakres działalności Zespołu Zarządzania Ryzykami i Analiz reguluje przyjęty w Banku Regulamin Organizacyjny.
5. Każdy pracownik Banku zobowiązany jest do:
a) realizacji Planu Finansowego Banku w zakresie pozyskiwania depozytów i udzielania kredytów,
b) zgłaszania kierownictwu informacji o niepokojących sygnałach, mogących wpłynąć niekorzystnie na sytuację Banku (obserwacja zachowań klientów),
c) dbania o jak najlepszy wizerunek Banku oraz do rzetelnej obsługi klientów,
e) kształtowania pozytywnych relacji z klientami Banku.

W procesie zarządzania płynnością wykorzystuje się analizy osób odpowiedzialnych za proces zarządzania ryzykiem płynności i finansowania oraz informacje, pochodzące z innych jednostek i komórek organizacyjnych Banku, a także informacje zewnętrzne, w szczególności:
a) Z Banku Zrzeszającego, prowadzącego rachunki Banku,
b Z Oddziałów Banku, od osób odpowiedzialnych za utrzymanie gotówki na poziomie zapewniającym nieprzerwaną obsługę kasową,
c) Z Wydziału Księgowości i Rozliczeń w Centrali Banku,
d) Od służb informatycznych Banku, zobowiązanych do współpracy w zakresie pozyskiwania danych z systemu informatycznego Banku.

Nadzór nad współdziałaniem w zakresie zarządzania płynnością bieżącą sprawują dyrektorzy jednostek organizacyjnych Banku oraz osoba odpowiedzialna za zarządzanie płynnością w Banku. Płynnością bieżącą w Banku zarządza Główny Księgowy.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka płynności

Ryzyko płynności identyfikowane jest na podstawie:
1) Bieżącej oceny sytuacji makroekonomicznej w kraju, dotyczącej:
a) Sytuacji w krajowym systemie bankowym,

b) Uwarunkowań rynkowych, do których zalicza się zmiany płynności rynków, zmiany stóp procentowych, zmiany cen papierów wartościowych i innych czynników rynkowych,
c) Oceny trendów i perspektyw, zarówno rynkowych, jak i gospodarczych oraz politycznych,
d) Śledzenie wydarzeń na rynku lokalnym, regionalnym, krajowym oraz międzynarodowym;

2) Analizy sytuacji Banku:
a) Analizy przyczyn pogorszenia się wskaźników odzwierciedlających ryzyko płynności w Banku,
b) Analizy porównawczej sytuacji bieżącej z analogicznymi okresami w przeszłości,
c) Analizy realizacji Planu Strategicznego, Planu finansowego, oraz Planu pozyskania i utrzymania środków obcych, pod względem założeń dotyczących sytuacji wypłacalności Banku,
d) Analizy zachowań oraz sytuacji finansowej klientów i kontrahentów Banku;

3) Analizy sytuacji finansowej Banku Zrzeszającego oraz jej wpływu na sytuację Banku.

Pomiar ryzyka płynności:

Cechy charakteryzujące system pomiaru ryzyka płynności są następujące:
a) Oparty jest na zagregowanym badaniu zaangażowania całego Banku w działalność narażoną na ryzyko płynności,
b) Odbywa się we wszystkich walutach łącznie (po przeliczeniu wszystkich walut na złote według kursu obowiązującego na dzień sporządzenia raportu),
c) Uwzględnia pozycje bilansowe i pozabilansowe Banku.

Do pomiaru ryzyka płynności wykorzystywane są następujące źródła informacji:
a) Dane pochodzące z systemu informatycznego Banku,
b) Informacje przekazane przez jednostki organizacyjne Banku.

Pomiar ryzyka płynności służy ocenie poziomu aktywów płynnych w stosunku do zapotrzebowania na te środki.

Wyniki pomiaru płynności stanowią podstawę do wypracowywania strategii zarządzania środkami finansowymi, zapewniającej:
a) Terminowe wywiązywanie się Banku ze zobowiązań finansowych,
b) Ograniczanie kosztów utrzymania płynności finansowej, do których zalicza się koszty pozyskania środków, a także koszty wymuszonej sprzedaży aktywów Banku,
c) Uniezależnienie się Banku od niestabilnych źródeł finansowania, które mogą okazać się niedostępne w okresach finansowego załamania lub niekorzystnych zmian na rynku finansowym.

Bank utrzymuje płynność krótkoterminową i długoterminową na adekwatnym poziomie z zachowaniem norm zawartych w Uchwale Nr 386/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności.

ZRA dokonuje na każdy dzień sprawozdawczy obliczeń nadzorczych miar płynności krótkoterminowej oraz płynności długoterminowej, umożliwiających przeprowadzanie przez KNF oceny skuteczności zarządzania płynnością.

Bank wyznacza elementy nadzorczych miar płynności na każdy dzień sprawozdawczy, na podstawie poniższych danych:
a) podstawowej rezerwy płynności (A1),
b) uzupełniającej rezerwy płynności (A2),
c) pozostałych transakcji zawieranych na hurtowym rynku finansowym (A3),
d) aktywów o ograniczonej płynności (A4),
e) aktywów niepłynnych (A5),
f) aktywów ogółem (A6),

g) funduszy własnych pomniejszonych o sumę wartości wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i wymogu z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta (B1),
h) środków obcych stabilnych (B2),
i) pozostałych zobowiązań na hurtowym rynku finansowym (B3),
j) pozostałych zobowiązań (B4),
k) środków obcych niestabilnych (B5).

ZRA dokonuje obliczeń następujących nadzorczych miar płynności krótkoterminowej:
1) luki płynności krótkoterminowej - różnicy pomiędzy sumą wartości podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w dniu sprawozdawczym a wartością środków obcych niestabilnych ((A1+A2)-B5),
2) współczynnika płynności krótkoterminowej - ilorazu sumy wartości podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w dniu sprawozdawczym do wartości środków obcych niestabilnych ((A1+A2)/B5).
ZRA dokonuje obliczeń następujących nadzorczych miar płynności długoterminowej:
1) współczynnika pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi - obliczanego jako iloraz funduszy własnych Banku pomniejszonych o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta do aktywów niepłynnych (B1/A5),
2) współczynnika pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi - obliczanego jako iloraz sumy funduszy własnych pomniejszonych o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta i środków obcych stabilnych do sumy aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności ((B1+B2/(A5+A4).

Zespół Sprawozdawczości dokonuje raz w miesiącu wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego (koniec miesiąca) obliczeń następujących nadzorczych wskaźników:
-wskaźnika pokrycia wypływów netto LCR,
- wskaźnika stabilnego finansowania NSFR.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka

Na potrzeby zabezpieczania i ograniczania ryzyka w Banku wykorzystywane są procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem płynności, w tym plany awaryjne (jeśli zaistnieją przesłanki do ich zastosowania), limity i wskaźniki płynności, transakcje lokowania nadwyżek środków finansowych w bezpieczne instrumenty finansowe. Dodatkowo Bank posiada i stara się rozwijać stabilną bazę depozytową.
W celu określenia wpływu innych rodzajów ryzyk na płynność finansową Banku, przy analizie ryzyk uznanych przez Bank za istotne (w szczególności: ryzyka kredytowego, ryzyka operacyjnego, ryzyka stopy procentowej, ryzyka walutowego i ryzyka reputacji) dokonuje się przeglądu ich wpływu na ryzyko płynności.
W celu ograniczenia ryzyka płynności i finansowania winno stosować się poniższe zalecenia:
1. Kształtowanie struktury aktywów i pasywów (zapadalności/wymagalności) w taki sposób, aby dopasować ją do potrzeb wynikających z cyklu działalności Banku;
2. Utrzymywanie odpowiednich zasobów aktywów płynnych dla zapewnienia nieprzewidzianego zapotrzebowania na środki, na poziomie uzależnionym od stabilności depozytów oraz prawdopodobieństwa szybkiego wzrostu portfela kredytowego;

3. Wykorzystywanie rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych (Zarządzenie Prezesa NBP w sprawie zasad i trybu naliczania i utrzymywania rezerwy obowiązkowej), przy utrzymywaniu średniego stanu rezerwy na zadeklarowanym poziomie;
4. Ograniczanie koncentracji wierzytelności, zaangażowań wobec udziałowców i grup powiązanych kapitałowo i organizacyjnie oraz innych nadmiernych zaangażowań;
5. Wyodrębnienie stabilnych źródeł finansowania i podejmowanie działań w celu ich powiększenia;
6. Utrzymywanie zróżnicowanej bazy depozytowej, zarówno w kategoriach terminowości, jak i podmiotowości klientów (ograniczanie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania);
7. Stałe umowy współpracy z bankami umożliwiające przyjęcie lokat międzybankowych lub zaciągnięcie kredytów i pożyczek;
8. Pozyskiwanie środków na rynkach finansowych innymi dostępnymi metodami;
9. Trafne prognozy krótko-, średnio- i długoterminowe dotyczące przepływów pieniężnych;
10. Wypracowywanie technik szybkiego reagowania na działanie czynników zewnętrznych;
11. Kształtowanie właściwych relacji z klientami – zarówno kredytobiorcami, jak i deponentami – w celu zmniejszenia niepewności co do ewentualnych zachowań w momencie powstania sytuacji kryzysowej.

Alternatywne źródła finansowania - potencjalnie dostępne źródła płynności wzmacniające zdolność banku do przetrwania zdarzeń kryzysowych. W zależności od charakteru, dotkliwości oraz okresu trwania zdarzenia kryzysowego, do potencjalnych źródeł finansowania można zaliczyć, przykładowo:
a) przyrost depozytów,
b) wydłużenie terminów wymagalności zobowiązań,
c) nowe emisje instrumentów dłużnych krótko- i długoterminowych,
d) transfery funduszy wewnątrz grupy, nowe emisje kapitałowe,
e) sekurytyzację aktywów,
f) sprzedaż lub transakcje repo nieobciążonych, wysoce płynnych aktywów,
g) wykorzystanie przyznanych linii finansowania,

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.
Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:
1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego / Depozytu Obowiązkowego,

8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego, / Depozytu Obowiązkowego.
9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
11) przeprowadzanie „zagregowanych" testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.
Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:
1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego / Depozytu Obowiązkowego),
3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.
Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.
Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Dodatkowe informacje wynikające z Rekomendacji 18 Rekomendacji P KNF dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez przestrzeganie limitów nadzorczych, stosowanie limitów wewnętrznych, testowanie planu awaryjnego płynności, utrzymanie rezerwy płynności umożliwiającej niezakłócone działanie Banku w sytuacji normalnej i skrajnej oraz przeprowadzanie kontroli ryzyka płynności.
Depozyty stanowią podstawowe źródło finansowania działalności Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim. Stabilność depozytów jest podstawą płynności Banku i najważniejszym obszarem w procesie zarządzania płynnością. W Banku depozyty stabilne definiowane są jako depozyty, które w długim okresie czasu wykazują nieznaczne wahania; dzięki tym depozytom Bank może finansować aktywa o dłuższych terminach zapadalności; wartość depozytów stabilnych jest wyznaczana jako iloczyn wartości depozytów w poszczególnych grupach podmiotowych i rodzajowych oraz wskaźnika osadu, wyliczonego dla danej grupy depozytów w analizowanym okresie.
Zgodnie z Metodyką BION Bank należy do Kategorii III - średnie i małe banki komercyjne, duże banki spółdzielcze (banki spółdzielcze oraz instytucje pomostowe o sumie bilansowej powyżej 500 mln zł). Zgodnie ze Statutem, Bank prowadzi działalność na terenie całego kraju. Nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Bank zgodnie z ustawą z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, od roku 2002 zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie. Bank jest również członkiem Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych im. Franciszka Stefczyka, Krajowego Związku Banków Spółdzielczych oraz Związku Banków Polskich.
W dniu 22 listopada 2017 r. Bank przystąpił do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. System Ochrony Zrzeszenia BPS to porozumienie, w którym uczestniczą Bank Polskiej Spółdzielczości

S.A. i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze, na mocy którego banki te zapewniają sobie wzajemnie wsparcie w zakresie płynności i wypłacalności w sytuacji wystąpienia trudności finansowych w którymkolwiek z tych banków.

Bank stara się utrzymywać rezerwę płynności, czyli aktywa zabezpieczające utrzymanie płynności płatniczej na wysokim poziomie, tak aby utrzymać na odpowiednim poziomie wewnętrzne wskaźniki ograniczające ryzyka płynności, a przede wszystkim miary określone przepisami zewnętrznymi. W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank stara się również ograniczać ryzyko płynności rynku (produktu) utrzymując aktywa płynne wysokiej jakości. Na 31 grudnia 2021 r. Bank posiadał nadwyżkę płynności na wypadek zrealizowania się szeregu scenariuszy negatywnych zakładających większe zapotrzebowanie Banku na środki płynne. Aktywa płynne Banku były zdywersyfikowane, nieobciążone i nie istniały prawne, regulacyjne oraz operacyjne ograniczenia w wykorzystaniu tych aktywów w celu pozyskania finansowania. Na 31.12.2021 r. Bank zachował minimalny poziom wskaźnika pokrycia wypływów netto (LCR) wynikający z przepisów UE (wskaźnik płynności krótkoterminowej). Współczynnik ten wyniósł 356 % przy wymaganym minimum 105%. Bank zachował również minimalny poziom wskaźnika stabilnego finansowania netto (NSFR). Wskaźnik ten wyniósł 185 % przy wymaganym minimum 105 %.

Urealniona luka płynności to zestawienie niedopasowania terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów w danym przedziale czasowym uwzględniające założenia co do możliwych zachowań pozycji aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych w celu realnego ustalenia przyszłego poziomu płynności. Szacowanie urealnionych przepływów pieniężnych wymaga wypracowania przez bank własnej, ostrożnościowej techniki ich oceny uwzględniającej założenia dotyczące m. in. wcześniejszych wypłat depozytów, późniejszych spłat kredytów, stabilności źródeł finansowania, zasad wpływu na pozycję płynności zobowiązań i należności warunkowych oraz innych transakcji pozabilansowych, kosztów wymuszonej sprzedaży aktywów czy zmian sytuacji gospodarczej i upodobań klientów. Na 31.12.2021 r. wskaźniki urealnionej luki płynności Banku wyniosły: 1,82 w okresie do 7 dni, 2,01 w okresie do 1 miesiąca, 1,97 w okresie do 3 miesięcy co oznacza, że wskaźniki są na bardzo dobrym poziomie.

I.	**Podstawowe wskaźniki płynności**			
1.	**Wskaźnik płynności bieżącej do 7 dni**			**1,82**
a	Aktywa i zobowiązania pozabilansowe otrzymane - zapadalne			323 386
b	Pasywa i zobowiązania pozabilansowe udzielone - wymagalne			177 993
2.	**Wskaźnik płynności krótkoterminowej do 1 miesiąca**			**2,01**
a	Aktywa i zobowiązania pozabilansowe otrzymane - zapadalne			374 173
b	Pasywa i zobowiązania pozabilansowe udzielone - wymagalne			185 990
3.	**Wskaźnik płynności do 3 miesięcy**			**1,97**
a	Aktywa i zobowiązania pozabilansowe otrzymane - zapadalne			382 795
b	Pasywa i zobowiązania pozabilansowe udzielone - wymagalne			194 701
II.	**Średni termin zapadalności i wymagalności [dni]**			
1.	Średni termin zapadalności			1 244
2.	Średni termin wymagalności			5 470

Na koniec 2021 r. ryzyko płynności Banku znajdowało się na bezpiecznym poziomie, co wynikało z odpowiedniego poziomu monitorowanych wskaźników płynnościowych. Bank posiadał na odpowiednim poziomie aktywa płynne potrzebne do prowadzenia działalności w warunkach normalnych oraz na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej.

Zakres przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku jest współmierny do charakteru, rozmiaru i skali działalności banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka.
Testy warunków skrajnych (ich założenia i scenariusze) podlegają przeglądom co najmniej raz w roku, a w przypadku istotnej zmiany warunków rynkowych (w tym sytuacji gospodarczej na terenie działania Banku), lub skali prowadzonej działalności częściej.
Testy warunków skrajnych badających wpływ zmiany zarówno czynników wewnętrznych, jak i systemowych (oddzielnie, jak i łącznie) na możliwość utrzymania płynności przez Bank, sporządza się według poniższych zasad:

1) Projektowania testów warunków skrajnych,
2) Ustalania założeń testów warunków skrajnych,
3) Ustalania zakresu testów warunków skrajnych,
4) Wykorzystywania rezultatów testów warunków skrajnych,
5) Dokonywania przeglądów testów warunków skrajnych.

4. Ryzyko stopy procentowej

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko stopy procentowej to niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp rynkowych na prognozowany wynik finansowy i sytuację finansową Banku.
Bank analizuje trzy podstawowe elementy składowe ryzyka stopy procentowej:

1) ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – ryzyko wynikające ze struktury terminowej pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych instrumentów. Obejmuje ono zmiany w strukturze
terminowej stóp procentowych występujące na krzywej dochodowości,
2) ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy wymagalności/ zapadalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych. Ryzyko bazowe wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
3) ryzyko opcji klienta - ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku,
gdy bank lub jego klient może zmienić poziom i terminy przepływów pieniężnych.

Głównym celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych oraz ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru..

Rozwiązania organizacyjne

W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej biorą udział organy i komórki wskazane w punkcie 1 - Ogólna struktura zarządzania ryzykami w Banku.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka stopy procentowej

Zespół zarządzania ryzykami i analiz dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej, przygotowuje propozycje limitów w tym obszarze, monitoruje i kontroluje ekspozycje Banku na ryzyko, sygnalizuje Zarządowi Banku przypadki przekroczenia przyjętych limitów, a także wyjaśnia

przyczyny powodujące przekroczenia, opracowuje regulacje wewnętrzne Banku obejmujące zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej, sporządza okresowe sprawozdania z pomiaru ryzyka i przedkłada je właściwym organom Banku, opiniuje nowo wprowadzane produkty w Banku w zakresie ich wpływu na ponoszone ryzyko stopy procentowej.

Pomiar ryzyka stopy procentowej realizowany jest w oparciu o lukę terminów przeszacowania, analizę struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, analizy wpływu zmian stóp na wynik odsetkowy Banku, uzupełniane o testowanie warunków skrajnych.

Zespół zarządzania ryzykami i analiz dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej i sporządza miesięczną Analizę ryzyka stopy procentowej obejmującą: strukturę aktywów i pasywów oprocentowanych, analizę ryzyka niedopasowania, bazowego i opcji klienta, testy warunków skrajnych, wpływ zmiany stóp procentowych na dochód odsetkowy, wskaźniki ekonomiczne, analizę marży odsetkowej, wpływ zmian stóp procentowych na zmianę wartości ekonomicznej, kontrolę limitów wewnętrznych, wyliczenia kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka stopy procentowej, ograniczanie ryzyka pozycji o nieokreślonym terminie wymagalności, test odwrócony dla zmiany wyniku odsetkowego oraz potencjalne ryzyko stopy procentowej.

Wyniki comiesięcznego pomiaru i monitorowania ryzyka stopy procentowej, obejmującego powyższe elementy, przedstawiane są Zarządowi Banku, a w okresach kwartalnych prezentowane Radzie Nadzorczej Banku. Pozostali odbiorcy raportów wskazani są w regulacji dotyczącej Systemu Informacji Zarządczej Banku.

Zestawienie aktywów oraz zobowiązań wg terminów przeszacowania wg stanu na 31.12.2021 r. (w tys. zł):

	RAZEM	1 dzień	2-7 dni	8 dni-1 m-c	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6 -9 m-cy	9 m-cy - 1 rok	1 rok-2 lata	powyżej 2 lat
Aktywa	782 107	323 635	316 780	11 272	10 136	69 353	578	461	1 360	48 532
Pasywa	747 662	141 894	4 015	601 753	-	-	-	-	-	-
Luka	34 445	181 771	312 765	-590 481	10 136	69 353	578	461	1 360	48 532

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka

Na potrzeby zabezpieczania i ograniczania ryzyka w Banku wykorzystywane są zapisy zawarte w procedurach wewnętrznych dotyczących zarządzania ryzykiem stopy procentowej oraz odpowiednie limity.

Monitorowane i raportowane limitów wewnętrznych odbywa się w cyklach miesięcznych, a wyniki przedstawiane są w informacji zarządczej właściwym odbiorcom. Wysokość limitów i wartości granicznych ustalana jest na poziomie dostosowanym do akceptowanego przez Radę Nadzorczą poziomu ryzyka. Analizy stanowiące podstawę do określenia wysokości limitów i wartości granicznych oraz ich aktualizacji sporządzane są w formie pisemnej. Aktualizacja limitów i wartości granicznych przeprowadzana jest minimum w okresach rocznych, w ramach przeglądu zarządczego.

Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem stopy procentowej przeprowadza jest w ramach rocznej weryfikacji regulacji wewnętrznych.

Proces zarządzania ryzykiem stopy procentowej podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej oraz jest audytowany przez SSOZ.

5. Ryzyko walutowe

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko walutowe to ryzyko niekorzystnych zmian kursów walut obcych w stosunku do PLN, prowadzących do powstania znacznych strat w przypadku otwartych pozycji w walutach obcych. Zmienność kursów walut związana jest z czynnikami całkowicie niezależnymi od Banku. Ryzyko pojawia się w momencie, gdy występuje nierównowaga między wielkością aktywów i pasywów denominowanych w tej samej walucie obcej i o tym samym terminie zapadalności (tzw. otwarta pozycja walutowa).

Celem strategicznym w zakresie ryzyka zarządzania ryzykiem walutowym jest dążenie do pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej oraz stałe zwiększanie obrotu dewizowego przy stałym wzroście przychodów z tytułu wymiany.

Rozwiązania organizacyjne

W procesie zarządzania ryzykiem walutowym poza organami i komórkami wskazanymi w punkcie 1 - Ogólna struktura zarządzania ryzykami w Banku, uczestniczą:

1) **Naczelnik Wydziału Księgowości i Rozliczeń:** bieżący nadzór nad wykonywaniem operacji walutowych oraz zapewnieniem odpowiednich środków na rachunkach nostro i w kasach.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka walutowego

W ramach pomiaru i monitorowania ryzyka walutowego analizie podlegają indywidualne pozycje walutowe netto dla poszczególnych walut i całkowita pozycja walutowa Banku.

Na 31.12.2021 r. nie wystąpiła potrzeba tworzenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka walutowego (I Filar), ponieważ wartość pozycji całkowitej we wskazanym terminie nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku.

W okresach miesięcznych opracowywane są raporty dotyczące ryzyka walutowego zawierające informacje o ekspozycji Banku na ryzyko walutowe oraz wyniki przeprowadzanych z częstotliwością miesięczną testów warunków skrajnych.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka

Na potrzeby zabezpieczania i ograniczania ryzyka w Banku wykorzystywane są procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem walutowym i limit na całkowitą pozycję walutową Banku oraz limity w zakresie indywidualnych pozycji walutowych w USD i EURO. W cyklach miesięcznych sporządzany jest raport walutowy, a jego wyniki przedstawiane są w informacji zarządczej właściwym odbiorcom.

Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem walutowym przeprowadzana jest w ramach corocznego przeglądu zarządczego.

Proces zarządzania ryzykiem walutowym podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej oraz jest audytowany przez SSOZ.

6. Ryzyko operacyjne

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko operacyjne to możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmujące również ryzyko prawne.

Celami zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku są m.in.:
- ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego;
- skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwą ochronę interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia, a także korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego;
- w zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, celem jest: systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych, oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym polega na identyfikacji ryzyka operacyjnego, ocenie jego potencjalnego wpływu na działalność Banku, zastosowaniu redukcji ryzyka operacyjnego, monitorowaniu efektywności redukcji ryzyka operacyjnego oraz raportowaniu ryzyka operacyjnego.

Rozwiązanie organizacyjne

Poza organami i komórkami organizacyjnymi, których zadania w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym opisane zostały w punkcie 1 - Ogólna struktura zarządzania ryzykami w Banku, uczestniczą:

1. **Wszystkie jednostki/komórki organizacyjne- pracownicy** odpowiadają za bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym poprzez:
   identyfikację zdarzeń operacyjnych, podejmowanie działań ograniczających potencjalne zagrożenia w obszarze ryzyka operacyjnego oraz łagodzące negatywne skutki zrealizowania tego ryzyka.

Opis identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego

System zarządzania ryzykiem operacyjnym tworzą: regulacje wewnętrzne, struktura organizacyjna, narzędzia informatyczne wspomagające realizację procesu oraz informacje o zdarzeniach operacyjnych.

Dla wspomagania procesu ewidencjonowania, pomiaru, monitorowania i raportowania zdarzeń ryzyka operacyjnego Bank wykorzystuje program informatyczny. Pomiarowi podlegają zarówno zdarzenia finansowe jak i nie finansowe.
Stosowany jest podział zdarzeń operacyjnych na typy zdarzeń zgodny z Rekomendacją M KNF. Profil ryzyka operacyjnego to skala i struktura ekspozycji na ryzyko operacyjne; określa stopień narażenia na ryzyko operacyjne i może być wyrażony w wybranych przez Bank wymiarach strukturalnych oraz wymiarach skali; profil ryzyka operacyjnego wyznaczany jest na podstawie wyników samooceny.

Informację na temat profilu ryzyka i ewentualnych zmian ZRA przekazuje Zarządowi Banku w cyklach wynikających z regulacji dotyczącej Systemu Informacji Zarządczej.

Narzędziami oceny ryzyka operacyjnego służącymi do monitorowania ryzyka stosowanymi przez Bank są: kluczowe wskaźniki ryzyka operacyjnego (KRI) oraz Mapy ryzyka operacyjnego.

W Banku funkcjonuje system limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko operacyjne ustalonych w ramach akceptowalnego apetytu na ryzyko.

W Banku przeprowadza się testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka operacyjnego na podstawie zgromadzonych danych o stratach oraz ich wpływie na poziom wymogu kapitałowego, funduszy własnych oraz planowanego wyniku finansowego Banku.

Na potrzeby zarządzania ciągłością działania dokonywana jest identyfikacja realizowanych w Banku procesów. Bank posiada dokumentację wewnętrzną opisującą procesy oraz dokonuje ich inwentaryzacji i przypisania właścicieli procesów. W stosunku do procesów krytycznych zbudowany jest Plan zachowania ciągłości działania w sytuacjach kryzysowych.

Corocznie w Banku dokonywana jest ocena skuteczności funkcjonowania wdrożonego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz jego adekwatności do aktualnego profilu ryzyka Banku. Stanowisko ds. zarządzania ryzykiem operacyjnym sporządza raport podsumowujący zarządzanie ryzykiem operacyjnym na potrzeby Zarządu oraz Rady Nadzorczej w terminach określonych w regulacji dotyczącej Systemu Informacji Zarządczej Banku.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej oraz jest audytowany przez SSOZ.

Outsourcing

Poza organami i komórkami organizacyjnymi, których zadania w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym opisane zostały w punkcie 1 - Ogólna struktura zarządzania ryzykami w Banku, uczestniczą:

1. Inspektor ochrony danych- nadzoruje i dokonuje kontroli (sprawdzeń) w zakresie przestrzegania przepisów prawa i regulacji wewnętrznych Banku w zakresie przetwarzania danych osobowych.

2. Komórki i jednostki organizacyjne – wszyscy pracownicy Banku zobowiązani są do przestrzegania wewnętrznych regulacji Banku oraz przeprowadzania rzetelnej kontroli (weryfikacji) bieżącej, a także przekazywania informacji związanych z nadzorem nad ryzykiem outsourcingu.

Wprowadzone w Banku regulacje wewnętrzne dot. zlecania usług na podstawie umów outsourcingu zawierają szczegółowy opis działań, które mają na celu zapewnienie odpowiedniego systemu zarządzania outsourcingiem (ram zarządzania), uregulowanie zasad zarządzania ryzkiem outsourcingu, w tym powierzania wykonania czynności podmiotom zewnętrznym, w tym zewnętrznymi dostawcami usług informatycznych, określając zasady i tryb postępowania przy wyborze, rozpoczęciu oraz zakończeniu współpracy z tymi usługodawcami.

6.1. Ryzyko modeli

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko modeli to potencjalna strata jaką może ponieść bank, w wyniku decyzji, które mogły zasadniczo opierać się na danych uzyskanych przy zastosowaniu modeli wewnętrznych, z powodu błędów w opracowaniu, wdrażaniu lub stosowaniu takich modeli.

Celem zarządzania ryzykiem modeli jest:

1) zapewnienie odpowiedniej, dostosowanej do istotności ryzyka modeli w działalności Banku, jakości zarządzania ryzykiem modeli i zwiększenie przejrzystości przebiegu całego procesu zarządzania ryzykiem modeli zarówno na potrzeby operacyjne, jak i kontrolne,

2) wprowadzenie mechanizmów zapewniających skuteczne działania zaradcze i naprawcze zapobiegające stosowaniu modeli niespełniających określonych standardów jakościowych lub cechujących się nadmiernym poziomem ryzyka, w sytuacji identyfikacji przez Bank posiadania również modeli istotnych:

3) ustanowienie akceptowalnego poziomu ryzyka modeli na poziomie zagregowanym (poziomu tolerancji na ryzyko modeli).

Raportowanie ryzyka modeli odbywa się podczas przeglądu zarządczego (raport z weryfikacji obowiązujących regulacji w zakresie zarządzania ryzykiem modeli).

Na potrzeby zabezpieczania i ograniczania ryzyka w Banku wykorzystywane są procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem modeli.

Ocena efektywności stosowania zasad zarządzania ryzykiem modeli przeprowadzana jest w okresach rocznych.

Proces zarządzania ryzykiem modeli podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej oraz jest audytowany przez SSOZ.

7. Ryzyko kapitałowe

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko kapitałowe to ryzyko wynikające z niezapewnienia kapitału, jak i braku możliwości osiągnięcia poziomu kapitału adekwatnego do ponoszonego przez Bank ryzyka prowadzonej działalności, niezbędnego do pokrycia nieoczekiwanych strat oraz spełniającego wymogi nadzorcze umożliwiające dalsze samodzielne funkcjonowanie Banku.

Celami strategicznymi w zakresie zarządzania ryzykiem kapitałowym są: utrzymywanie optymalnego wyniku finansowego w kolejnych latach i przekazywanie na fundusz zapasowy; budowa funduszu zapasowego w celu zwiększania funduszy własnych Banku i utrzymanie funduszy własnych na poziomie zgodnym z wymogami określonymi w przepisach prawa.

Rozwiązanie organizacyjne

W procesie zarządzania ryzykiem kapitałowym uczestniczą organy i komórki organizacyjne, które opisane zostały w punkcie 1 - Ogólna struktura zarządzania ryzykami w Banku.

Ryzyko kapitałowe jest zdeterminowane przez czynniki wewnętrzne takie jak polityka Banku w stosunku do jego aktywów i pasywów oraz czynniki zewnętrzne np. ustawodawstwo polskie i europejskie, rekomendacje KNF czy sytuacja gospodarcza kraju.

Proces zarządzania ryzykiem kapitałowym obejmuje ocenę adekwatności kapitałowej, planowanie kapitałowe, identyfikację, pomiar, monitorowanie i limitowanie ryzyka kapitałowego oraz kontrolę zarządzania ryzykiem.

Raportowanie informacji dotyczących ryzyka kapitałowego prowadzane jest na potrzeby Zarządu Banku w okresach miesięcznych i kwartalnych. Rada Nadzorcza otrzymuje raporty z zakresu ryzyka kapitałowego w okresach kwartalnych.

Na potrzeby zabezpieczania i ograniczania ryzyka w Banku wykorzystywane są procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem kapitałowym.

Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem kapitałowym przeprowadzana jest w ramach corocznego przeglądu zarządczego.

Proces zarządzania ryzykiem kapitałowym podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej oraz jest audytowany przez SSOZ.

8. Nadmiernej dźwigni finansowej

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej materializuje się poprzez niedopasowanie skali działalności i struktury źródeł finansowania oraz niedostateczne wyposażenie Banku w fundusze własne.
Głównym celem strategicznym jest utrzymanie bezpiecznej relacji pomiędzy poziomem kapitałów własnych Tier 1 i ekspozycją na ryzyko kredytowe, zapewniającą ograniczenie nadmiernego ryzyka finansowania, a także odpowiedni poziom bezpieczeństwa w przypadku nagłego spadku wartości aktywów lub zwiększenia realizowanych udzielonych zobowiązań pozabilansowych przy jednoczesnym spadku jakości tworzonych z nich aktywów.
Dźwignia finansowa oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych – wielkość posiadanej przez Bank całkowitej kwoty ekspozycji z tytułu aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku.

Bank stara się ograniczać ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez skuteczne zarządzanie nim, a w szczególności przez: dokładne identyfikowanie ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej, okresową ocenę dźwigni finansowej (analiza przeszłych wielkości dźwigni finansowej, analiza bieżącej wielkości dźwigni finansowej, analiza zmian dźwigni finansowej biorąc pod uwagę zmiany wynikające z zatwierdzonego planu finansowego) oraz bieżące monitorowanie wielkości dźwigni finansowej biorąc pod uwagę stopień wykonania planu finansowego i założeń zawartych w Strategii działania Banku.
Proces zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej oraz jest audytowany przez SSOZ.

9. Ryzyko biznesowe

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko biznesowe to ryzyko nieosiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko biznesowe może się przejawiać w obszarze: wyniku finansowego, strategicznym i otoczenia, w tym zmian regulacyjnych i warunków konkurencji.
Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej.

Rozwiązanie organizacyjne

Poza organami i komórkami organizacyjnymi, których zadania w procesie zarządzania ryzykiem biznesowym opisane zostały w punkcie 1 - Ogólna struktura zarządzania ryzykami w Banku, uczestniczą:

1. **Główny Księgowy:** we współpracy z Zespołem zarządzania ryzykami i analiz tworzy plan ekonomiczno-finansowy.

Bank stara się ograniczać ryzyko biznesowe poprzez skuteczne zarządzanie nim, w szczególności przez: dokładne identyfikowanie ryzyka biznesowego oraz dokonywanie jego pomiaru we wszystkich aspektach; okresową ocenę otoczenia ekonomicznego (analiza zmian rynkowych, analiza konkurencji, analiza zmian regulacyjnych i ocena wpływu tych zmian na działalność Banku oraz na klientów); bieżące monitorowanie stopnia wykonania planu finansowego i założeń zawartych w Strategii działania Banku.

Na potrzeby zabezpieczania i ograniczania ryzyka w Banku wykorzystywane są procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem biznesowym.

Monitorowanie ryzyka biznesowego polega na:

1) corocznej ocenie postępów strategii i realizacji zadań wynikających z planów dotyczących realizacji strategii, w tym: oceny zmian otoczenia mogących wpływać na realność osiągania celów strategii,

2) kwartalnej ocenie realizacji planów finansowych,

3) rocznej ocenie istotności ryzyka strategicznego,

4) corocznej ocenie kapitałowych testów warunków skrajnych zgodnie z „Programem testów warunków skrajnych w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim"

Proces zarządzania ryzykiem biznesowym podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej oraz jest audytowany przez SSOZ.

Załącznik nr 2 do Informacji o charakterze ilościowym i jakościowym dotyczącej adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w niniejszej Informacji są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem jak i systemu kontroli wewnętrznej są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku oraz charakteru prowadzonej działalności. System zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej ocenia się jako dostosowany do skali i profilu ryzyka działania oraz generowanego ryzyka. Bank spełnia wymogi kapitałowe wynikające z zapisów Prawa Bankowego i Uchwał Nadzorczych, a fundusze własne w pełni pokrywają wszystkie ryzyka występujące w Banku.

Zarząd Banku:

Prezes Zarządu – Jacek Lipiec .....

Wiceprezes Zarządu – Agata Kubicka .....

Wiceprezes Zarządu – Eliza Mashaley .....

Mińsk Mazowiecki, 29 czerwca 2022 r.

Załącznik nr 3
do Informacji o charakterze ilościowym
i jakościowym dotyczącej
adekwatności kapitałowej
Banku Spółdzielczego w
Mińsku Mazowieckim

Raport z realizacji ustalonego przez Radę Nadzorczą apetytu na ryzyko wyrażonego wskaźnikami ilościowymi

Bank Spółdzielczy w Mińsku Mazowieckim podejmował w 2021 r. działania zmierzające do zapewnienia prowadzenia działalności na bezpiecznym poziomie wynikającym z przyjętych i zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą założeń i celów Strategii Działania Banku, Strategii Zarządzania ryzykami, poszczególnych polityk oraz założeń Planu ekonomiczno-finansowego. Podejmowane w 2021 roku przez bank działania zapewniały stabilny i zróżnicowany rozwój. Bank nie posiada portfela handlowego, nie przeprowadzał transakcji z instrumentami pochodnymi obarczonych ryzykiem rynkowym. Występujące w Banku ryzyko wynikało ze standardowych produktów bilansowych. Odzwierciedleniem profilu ryzyka jest poziom limitów dopuszczalnej ekspozycji na ryzyko wynikający z portfela bankowego, stosowane polityki i metody zarządzania ryzykami, które przyczyniły się do prowadzenia bezpiecznej i rentownej działalności.
Według stanu na 31.12.2021 r. Bank prowadząc działalność nie przekroczył zewnętrznych limitów ostrożnościowych a także zaakceptowanego przez Radę nadzorczą apetytu na ryzyko. W ramach poszczególnych rodzajów ryzyka jakimi Bank zarządza na 31.12.2021 r. wystąpiło niedotrzymanie dwóch limitów tzn. limitu alokacji kapitału wewnętrznego na pokrycie ryzyka stopy procentowej w relacji do funduszy własnych oraz limitu na zmianę wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania, bazowego i opcji klienta (+/- 100 p.b.) w relacji w wyniku odsetkowego. Przekroczenia te były wynikiem panujących warunków rynkowych tj. trzech podwyżek stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej, które miały miejsce pod koniec roku 2021 i które sprawiły, że oprocentowanie części aktywów Banku uległo zmianie (wzrosło) co na chwilę obecną (31.12.2021) nie miało odzwierciedlenia w osiągniętym wyniku odsetkowym. Natomiast przeprowadzane testy warunków skrajnych uwzględniające nagły spadek stóp procentowych o 1 pp. oraz o 2 p.p. (niekorzystne scenariusze dla Banku) uwzględniały w swoich założeniach obecny już poziom stóp procentowych w odniesieniu do bieżącego wyniku. W 2022 roku, gdy wynik odsetkowy odzwierciedlał podwyżki stóp, wykonanie limitów zaczęło się systematycznie obniżać, limit na zmianę wyniku odsetkowego już w miesiącu styczniu 2022 roku nie był przekroczony.
Nie wystąpiły istotne zmiany w profilu ryzyka.

Poziom ryzyka kredytowego mieścił się w ramach przyjętego akceptowalnego poziomu. Profil ryzyka kredytowego Banku w 2021 r. nie uległ zasadniczej zmianie w stosunku do końca roku 2020. Portfel kredytów ma zdywersyfikowany charakter, zachowano dywersyfikację branżową portfela kredytowego oraz założone wielkości portfeli ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie i detalicznych.

W roku 2021 nie dokonywano zmian organizacyjnych i operacyjnych wpływających na profil ryzyka kredytowego. Nie zidentyfikowano nowych istotnych czynników ryzyka kredytowego ani istotnych słabych stron w procesie zarządzania tym ryzykiem.

Pogłębiona analiza płynności długoterminowej wg stanu 31.12.2021 r. potwierdza, że Bank posiada strukturę bilansu zapewniającą finansowanie kredytów długoterminowych.

Na 31.12.2021 r. wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) oraz wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR) osiągnęły wartości powyżej wymaganego minimum. Nie wystąpiło ryzyko utraty płynności ani symptomy wskazujące na konieczność uruchomienia planu awaryjnego płynności.

Bank pozostawał wrażliwy na niekorzystną zmianę wyniku odsetkowego w przypadku spadku stóp procentowych. Ryzyko przeszacowania i ryzyko bazowe są istotnymi rodzajami ryzyk występującymi w działalności Banku.

Profil ryzyka operacyjnego nie uległ istotnej zmianie.

Nie tworzono regulacyjnych wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka walutowego, ryzyka koncentracji zaangażowań kapitałowych i dużych zaangażowań.

Bank utrzymywał kapitały na poziomie wyższym niż minimalny, wymagany regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi.

Nie przekroczono limitów wyznaczających akceptowalny poziom ryzyka biznesowego.

Zestawienie limitów wyznaczających akceptowalny poziom ryzyka

Nazwa limitu (apetytu)	Wysokość limitu	Stan na 31.12.2021 r.
Ryzyko kredytowe		
wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka kredytowego	max. 65% funduszy własnych	29,74%
Wskaźnik jakości aktywów	max. 5 %	2,58%
Wskaźnik udziału kredytów zagrożonych w obligu kredytowym	max. 5%	2,74%
Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi	min.30%	58,54%
Współczynnik kapitałowy ryzyka kredytowego	min. 13,5%	23,43%
Wskaźnik DtI dla DEK	max. 65%	przestrzegane
Wskaźnik udziału DEK w portfelu kredytowym	max. 10%	3,35%
Wskaźnik udziału DEK w sytuacji straconej w portfelu ekspozycji detalicznych banku	max. 5%	0,04%

wskaźnik udziału EKZH w portfelu kredytowym banku	max. 60%	52,1%
Wskaźnik udziału EKZH w sytuacji straconej w portfelu EKZH ogółem	max. 10%	4,9%
Ryzyko płynności		
wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka płynności	max. 5% funduszy własnych	0%
zaangażowanie depozytów w kredyty	max. 95%	38,94%
wskaźnik płynności aktywów	min. 7,5%	45,15%
wskaźnik pokrycia wypływów netto LCR	min. 105%	356%
wskaźnik stabilnego finansowania NSFR	min. 105%	185%
Ryzyko stopy procentowej		
wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka stopy procentowej	max. 10% funduszy własnych	12,62%
marża odsetkowa Banku	min. 1%	1,54%
Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania, bazowego i opcji klienta (+/- 100 p.b.)	45% annaualizowanego wyniku odsetkowego	68,4%
Zmiana wartości ekonomicznej banku (TWS +/- 200 p.b.)	20% funduszy własnych	9,1%
Zmiana wartości ekonomicznej banku (testy scenariuszowe)	15% kapitału podstawowego Tier1	11,2%
Ryzyko rynkowe (walutowe)		
wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka walutowego	8% całkowitej pozycji walutowej, jeśli ta przekroczy 2% funduszy własnych	0,00%
Limit pozycji w EUR	1,1% funduszy własnych	0,01%
Limit pozycji w USD	0,8% funduszy własnych	0,04%
Ryzyko operacyjne		
wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka operacyjnego	max. 10% funduszy własnych	4,41%
poziom rocznej straty operacyjnej brutto	max. 25% wymogu kapitałowego	0,15%
straty związane z oszustwami wewnętrznymi	max. 0% wymogu kapitałowego	0%
starty związane z oszustwami zewnętrznymi	max. 0% wymogu kapitałowego	0%
starty związane zasadami dot. zatrudniania oraz bezpieczeństwa w miejscu pracy	max. 5% wymogu kapitałowego	0%
straty związane z klientami, produktami i praktykami operacyjnymi	max. 5% wymogu kapitałowego	0%
starty związane ze szkodami związanymi z aktywami rzeczowymi	max. 5% wymogu kapitałowego	0,03%
starty związane z zakłóceniami działalności banku i awariami systemów	max. 5% wymogu kapitałowego	0%
starty związane z wykonaniem transakcji, dostawą i zarządzaniem procesami operacyjnymi	max. 5% wymogu kapitałowego	0,12%
Ryzyko braku zgodności		
wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka braku zgodności	max. 0,5% funduszy własnych	0,00%
Ryzyko kapitałowe		
Wartość kapitału wewnętrznego	max. 95% funduszy własnych	49,2%
Współczynnik kapitału podstawowego	min. 13,5%	23,43%

Całkowity współczynnik kapitałowy	min. 11,5%	17,1%
Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej		
Wskaźnik dźwigni finansowej	min. 3%	7,2%
Ryzyko utraty reputacji		
wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka utraty reputacji	max. 0,5% funduszy własnych	0,00 %
Ryzyko inwestycji kapitałowych		
Łączna wartość zainwestowanych środków pieniężnych w papiery:		
- dla dłużnych papierów wartościowych Skarbu Państwa o zmiennej stopie procentowej	max. 100% funduszy własnych Banku	88,5%
- dla dłużnych papierów wartościowych Skarbu Państwa o stałej stopie procentowej z terminem do wykupu do 1 roku	max. 100% funduszy własnych Banku	0%
- dla dłużnych papierów wartościowych o stałej stopie procentowej z terminem do wykupu powyżej 1 roku	max. 150% funduszy własnych Banku	0%
- dla dłużnych papierów wartościowych emitowanych lub poręczanych przez jednostki samorządu terytorialnego	max. 100% funduszy własnych Banku	0%
- dla dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez banki z wyłączeniem dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez Bank Zrzeszający	max. 75% funduszy własnych Banku	65,1%
- dla dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez banki nie objęte gwarancją Skarbu Państwa	max. 25% funduszy własnych Banku	10,8%
- dla listów zastawnych emitowanych przez banki hipoteczne (oprócz Banku Zrzeszającego)	max. 50% funduszy własnych Banku	0%
- dla dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez przedsiębiorstwa objęte gwarancją Skarbu Państwa	max. 75% funduszy własnych Banku	33,4%
- dla dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez przedsiębiorstwa, których aktualny rating agencji Eurorating, Fitch, Standard & Poors lub Moody's jest na poziomie inwestycyjnym	max. 50% funduszy własnych Banku	0%
- dla dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez przedsiębiorstwa, które notowane są na rynku podstawowym GPW w Warszawie	max. 35% funduszy własnych Banku	0%
- dla dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe przedsiębiorstwa	max. 15% funduszy własnych Banku	0%
- dla certyfikatów inwestycyjnych Funduszy Inwestycyjnych Zamkniętych	max. 5% funduszy własnych Banku	0%
- dla jednostek uczestnictwa Funduszy Inwestycyjnych Otwartych z zastrzeżeniem, że fundusze inne niż pieniężne i instrumentów skarbowych mogą stanowić nie więcej niż 10%	max. 25% funduszy własnych Banku	0%

funduszy własnych Banku		
Łączna wartość zainwestowanych środków pieniężnych z tytułu inwestycji w bony pieniężne	max. 25% sumy wartości aktywów	23,6%
Łączna wartość zainwestowanych środków pieniężnych z tytułu inwestycji w obligacje BPS S.A.	max. 10% sumy wartości aktywów	0,6%

Załącznik nr 4
do Informacji o charakterze ilościowym
i jakościowym dotyczącej adekwatności
kapitałowej Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim

Informacja na temat sposobu zarządzania przez Bank istotnymi konfliktami interesów

(ujawnienie zgodnie z Rekomendacją Z KNF dotyczącą zasad ładu wewnętrznego)

W celu zarządzania konfliktami interesów Bank Spółdzielczy w Mińsku Mazowieckim wdrożył regulację wewnętrzną *„Polityka przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim"*, która została przyjęta przez Zarząd i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku.

Regulacja określa zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania ryzyku wynikającego z rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów interesów, a także zasady wyłączania z procesu decyzyjnego członka organu zarządzającego/ nadzorującego Banku, w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

Celem Polityki jest identyfikacja i ocena rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów między interesami Banku, a prywatnymi interesami pracowników lub członków organów Banku oraz osób trzecich powiązanych z pracownikami lub członkami organów, oraz ich minimalizacji lub zapobieganie ich występowaniu, a także zapobieganie konfliktowi postrzeganemu.

Bank definiuje konflikt interesów jako zbiór okoliczności prawnych lub faktycznych znanych w Banku, które mogą doprowadzić do powstania sprzeczności między interesem Banku a osobami powiązanymi z Bankiem w tym Członkiem organu Banku, jak również występowanie postaw lub zachowania, dla których intencją jest realizacja prywatnych celów majątkowych lub celów osób trzecich, pozostających w sprzeczności z interesem Banku.

W Banku zarządzanie konfliktem interesów realizowane jest przez:
1) właściwą organizację i prawidłowe funkcjonowanie organów Banku;
2) odpowiednie działania organizacyjne, zmierzające do wprowadzenia podziału zadań i odpowiedzialności, zapobiegające konfliktowi interesów;
3) wprowadzenie zasad zawierania transakcji z Członkami organów Banku oraz osobami zajmującymi inne stanowiska kierownicze w Banku a także podmiotami z nimi powiązanymi;
4) dbałość o zapisy w regulacjach wewnętrznych, zapewniające zgodność z zasadami Polityki;
5) nadzór organów Banku nad ich przestrzeganiem.

W Banku stosowane są mechanizmy kontrolne w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów, które obejmują:
1) rozwiązania organizacyjne zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienie sytuacji powodujących konflikt interesów oraz

2) system zbierania, przekazywania i wykorzystania informacji w zakresie ryzyka wystąpienia konfliktu interesów zapewniający możliwość reakcji kierownictwa Banku na zaistniałe zagrożenia.

Wszyscy pracownicy Banku zobowiązani są do przewidywania i unikania sytuacji, w których ich prywatne interesy mogłyby być sprzeczne z interesami klienta Banku lub Banku.

Stanowisko ds. zgodności prowadzi rejestr zgłoszeń, dokonuje oceny jego istotności oraz raportuje na temat identyfikacji konfliktu interesów w okresach kwartalnych odpowiednim organom Banku.

O zidentyfikowanych istotnych konfliktach interesów zgodnie z zapisami Rekomendacji Z KNF – 13.6., Bank informuje Komisję Nadzoru Finansowego i Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim

Załącznik nr 5
do Informacji o charakterze ilościowym
i jakościowym dotyczącej adekwatności kapitałowej
Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim

INFORMACJA

BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W MIŃSKU MAZOWIECKIM

wynikająca z art. 111a ustawy Prawo bankowe

Stan na 31 grudnia 2021 r.

1. **Informacja o działalności Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej za dany rok obrotowy.**

   Bank Spółdzielczy w Mińsku Mazowieckim zgodnie ze Statutem działa na terenie całego kraju i nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. **Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej.**

   Na 31 grudnia 2021 r. stopa zwrotu z aktywów (ROA) netto Banku wyniosła 0,26%.

3. **Informacje o zawarciu umowy, o której mowa w art. 141 t ust.1.**

   Bank nie zawierał umowy, o której mowa w art. 141 t ust.1 ustawy Prawo bankowe.

4. **Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.**

   System zarządzania

   W Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim funkcjonuje system zarządzania, który stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych, zachodzących w Banku oraz do oceny prowadzonej działalności bankowej. Procesy decyzyjne zachodzące w Banku zostały określone w szeregu regulacji wewnętrznych, począwszy od Statutu Banku, poprzez Strategię działania, polityki, instrukcje i inne procedury wewnętrzne regulujące poszczególne obszary działalności Banku, w tym w szczególności proces udzielania kredytów, zawierania umów kredytu oraz umów rachunków bankowych, aż po Regulamin organizacyjny, w którym zostały określone podstawowe zadania jednostek i komórek organizacyjnych Banku.

   Zadaniem systemu zarządzania jest zapewnienie legalności działania Banku oraz bezpieczeństwa zgromadzonych w nim środków przez ustalenie ryzyka powstającego w działalności Banku, monitorowanie go i zarządzanie nim oraz zapewnienie przestrzegania przepisów. Ma on wspomagać prawidłowe, efektywne i skuteczne kierowanie Bankiem przez jego organy.

   W ramach systemu zarządzania w Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej, które zostały opisane poniżej.

   System zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej funkcjonuje w Banku w sposób zapewniający zarządzanie Banku na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach:

   1. na pierwszy poziom składa się operacyjne zarządzanie działalnością, w tym operacyjne zarządzanie ryzykiem Banku powstałym w związku z działalnością prowadzona przez Bank,
   2. na drugi poziom składa się zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem, o którym mowa w punkcie wyżej, a także działalność Stanowiska ds. zgodności, której celem jest zapewnienie zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi, a także normami etycznego działania,
   3. na trzeci poziom składa się działalność audytu wewnętrznego prowadzonego przez

SSOZ BPS.

Zarządzanie ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem w Banku prowadzone jest na podstawie pisemnych strategii i procedur. Głównym dokumentem regulującym funkcjonowanie sformalizowanego systemu zarządzania ryzykiem w Banku jest *„Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim"* zatwierdzona przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Strategia jest zgodna z założeniami *„Strategii działania Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim"* i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana, jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.

Integralną częścią „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim" stanowią polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami, które zawierają cele strategiczne dotyczące zarządzania poszczególnymi ryzykami.

Na podstawie tych Polityk opracowywane są instrukcje zarządzania ryzykami, które szczegółowo określają zasady identyfikacji, pomiaru, szacowania i ograniczania ryzyka występującego w działalności Banku.

Akceptowalny poziom ryzyka ustalany jest przez Zarząd Banku oraz zatwierdzany przez Radę Nadzorczą.

Przestrzeganie akceptowalnego poziomu ryzyka, podlega monitorowaniu oraz raportowaniu przez komórki organizacyjne Banku dokonujące pomiaru ryzyk występujących w Banku, zgodnie z przedmiotowymi regulacjami i „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim".

Bank posiada strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego przez Bank ryzyka.

Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikacja, pomiar lub szacowanie, monitorowanie oraz ograniczanie ryzyka występującego w działalności Banku. Zadania te mają służyć zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów działalności prowadzonej przez Bank.

System kontroli wewnętrznej

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej stanowiący część systemu zarządzania, o którym mówi art. 9 ustawy Prawo bankowe.

Bank projektując system zarządzania zapewnia uzyskiwanie następujących celów systemu kontroli wewnętrznej:

1) skuteczności i efektywności działania Banku;
2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/ komórkach/ stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

Komitet Audytu jest ciałem opiniodawczo- doradczym dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Monitoruje zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej oraz zarządzania

ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim.
„Regulamin systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim", który określa m.in. cel, zakres i zasady funkcjonowania kontroli wewnętrznej zatwierdza Zarząd oraz Rada Nadzorcza Banku.
System kontroli wewnętrznej zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez wyodrębnienie funkcji kontroli.
Na funkcję kontroli składają się:

- mechanizmy kontrolne;
- niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych;
- raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Funkcja kontroli realizowana jest na pierwszym i drugim poziomie organizacji systemu kontroli wewnętrznej. Ma ona podstawowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa Banku, uzyskiwania wymaganej jakości i poprawności wykonywanych czynności, zapobiegania i eliminacji nieprawidłowości oraz minimalizowania ryzyka. Realizacja zadań funkcji kontroli polega na:

- stosowaniu mechanizmów kontrolnych opisanych w regulacjach wewnętrznych (politykach, instrukcjach, zasadach, procedurach) dotyczących przeprowadzania przez pracowników Banku lub systemy informatyczne operacji, transakcji i innych czynności wykonywanych w ramach istotnych (kluczowych) procesów Banku;
- bieżącym, realizowanym w trakcie roku, monitorowaniu przestrzegania mechanizmów kontrolnych (weryfikacji, testowania);

W Banku wyodrębniono samodzielne Stanowisko ds. zgodności, które zgodnie z przyjętą strukturą organizacyjną podlega organizacyjnie Prezesowi Zarządu Banku oraz funkcjonalnie Radzie Nadzorczej. Stanowisko ds. zgodności jest odpowiedzialne za koordynacje, nadzór i kontrolę procesu zapewnienia zgodności w Banku. W zakresie czynności jakie podlegają obowiązkowemu wykonaniu przez niniejsze stanowisko znajdują się:

1) analiza luk regulacyjnych oraz koordynowanie działań zmierzających do uaktualnienia przepisów wewnętrznych;
2) analiza ryzyka braku zgodności;
3) opracowanie i przedstawienie Zarządowi Banku oraz Radzie Nadzorczej Regulaminu funkcjonowania komórki ds. zgodności;
4) opracowanie Planu działania komórki ds. zgodności z określeniem działań jakie będzie podejmowała w danym roku kalendarzowym, a w szczególności zakresu monitorowania, szkoleń dla pracowników oraz planu opiniowania regulacji wewnętrznych;
5) opracowanie Polityki zgodności;
6) koordynację zatwierdzania procedur, metodyk, matrycy funkcji kontroli;
7) zatwierdzanie wyników identyfikacji, oceny, kontroli oraz monitorowania ryzyka braku zgodności, a przy tym raportowania do organów Banku;
8) sporządzanie raportów z zakresu realizacji procesu zapewnienia zgodności dla organów Banku;
9) koordynowanie procesu realizacji zaleceń wydanych dla Banku wraz z powiadamianiem Zarządu oraz Rady Nadzorczej o statusie ich realizacji.

Pracownik zajmujący Stanowisko ds. zgodności ma m.in. zapewniony bezpośredni kontakt z Zarządem, Radą Nadzorczą oraz Komitetem Audytu. Zarząd Banku w celu realizacji obowiązków służbowych zapewnia Stanowisku ds. zgodności atrybuty niezależności wynikające z prawa powszechnie obowiązującego.

Rada Nadzorcza dokonała rocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli

wewnętrznej za 2021r., w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, oraz oceny skuteczności komórki ds. zgodności - oceny dokonano z uwzględnieniem opinii Komitetu Audytu.
Rada Nadzorcza dokonała także rocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego w Banku systemu zarządzania ryzykami wg. stanu na dzień 31.12.2021 r.

5. Opis polityki wynagrodzeń.

W ocenie Banku wynagrodzenia pracowników, w tym członków Zarządu są adekwatne do wykonywanej pracy.
W Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim w obszarze wynagrodzeń obowiązują następujące regulacje:
„Polityka wynagradzania członków Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim" przyjęta uchwałą Zebrania Przedstawicieli określa zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej Banku – stanowiąc tym samym element zasad ładu korporacyjnego w Banku.
„Polityka wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim" przyjęta uchwałą Zarządu i zatwierdzona uchwałą Rady Nadzorczej określa zasady ustalania, wypłacania i monitorowania wynagrodzeń wszystkich osób, w tym osób których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.
„Regulamin wynagradzania pracowników Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim" przyjęty uchwałą Zarządu, określający zasady ustalania i przyznawania wynagrodzenia pracownikom Banku.
„Regulamin przyznawania i wypłat zmiennych składników wynagrodzeń osobom istotnie wpływającym na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim" przyjętym uchwałą Zarządu i zatwierdzonym uchwałą Rady Nadzorczej określa zasady ustalania i wypłaty składników wynagrodzeń osobom istotnie wpływającym na profil ryzyka w Banku.

6. Informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń.

Zgodnie z art. 9cb ust. 1 ustawy Prawo bankowe komitet do spraw wynagrodzeń działa w banku istotnym. Bankiem istotnym zgodnie z art. 3 pkt 35 ustawy Prawo bankowe jest bank pod względem wielkości, organizacji wewnętrznej oraz rodzaju, zakresu i złożoności prowadzonej działalności, który:
1) spełnia co najmniej jeden z warunków:
   a) akcje banku zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 328, 355, 680, 1505, 1595 i 2140),
   b) udział banku w aktywach sektora bankowego jest nie mniejszy niż 2%,
   c) udział banku w depozytach sektora bankowego jest nie mniejszy niż 2%,
   d) udział banku w funduszach własnych sektora bankowego jest nie mniejszy niż 2% albo
2) został uznany za taki bank przez Komisję Nadzoru Finansowego.

W Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim nie został powołany komitet do spraw wynagrodzeń, gdyż Bank nie jest bankiem istotnym. Bank nie emituje i nie emitował swoich akcji. Udział Banku w aktywach sektora bankowego jest mniejszy niż 2%. Udział Banku w depozytach sektora bankowego jest mniejszy niż 2%. Udział Banku w funduszach własnych sektora bankowego jest mniejszy niż 2%. Bank nie został także uznany za bank istotny przez Komisję Nadzoru Finansowego.

7. **Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.**

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Mińsku Mazowieckim spełniają wymogi określone w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.
Przyjęta „Polityka oceny odpowiedniości członków organów banku w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim" dalej „Polityka", wskazuje, iż celem oceny członków organów jest stwierdzenie czy osoby zarządzające i nadzorujące będą w stanie podejmować należyte i ostrożne decyzje zapewniając stabilność i bezpieczny rozwój Banku. Polityka wykorzystuje arkusze stanowiące załączniki do „Metodyki oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego" opracowanej przez KNF.
Polityka oceny odpowiedniości wskazuje, iż osoby wchodzące w skład organów Banku muszą spełniać kryteria indywidualnej odpowiedniości oraz organów banku powinny spełniać kryteria odpowiedniości zbiorowej.
Zastosowane w Polityce kryteria ogólne oceny indywidualnej członków organów obejmują: wiedzę, doświadczenie zawodowe i umiejętności; rękojmię; poświęcanie czasu oraz łączenie stanowisk i funkcji. Stwierdza się, iż ocenie w zakresie niezbędności i adekwatności do wykonywania funkcji w organie zarządczym czy nadzorczym podlega ogół wiedzy i umiejętności posiadanych przez daną osobę w wyniku uzyskania określonego wykształcenia i doświadczenia zawodowego.
Ponadto, organy Banku powinny łącznie posiadać zestaw kompetencji (kwalifikacji, umiejętności i doświadczenia) niezbędnych do wykonywania swoich obowiązków, tj. w odniesieniu do Zarządu – do kierowania działalnością Banku, a w odniesieniu do Rady Nadzorczej – do monitorowania i w razie potrzeby kwestionowania działań Zarządu.
W Banku organ jako całość powinien dysponować znajomością dziedzin, za które członkowie są zbiorowo odpowiedzialni, oraz umiejętnościami pozwalającymi na skuteczne zarządzanie i kontrolowanie, w tym w następującym zakresie:
a) działalności banku i głównych ryzyk z nim związanych;
b) każdej istotnej działalności banku;
c) znaczących obszarów kompetencji sektorowej/finansowej, w tym rynków finansowych i kapitałowych, wypłacalności i modeli;
d) rachunkowości finansowej i sprawozdawczości;
e) zarządzania ryzykiem, zgodnością z przepisami i audytu wewnętrznego;
f) technologii informacyjnej i bezpieczeństwa;
g) rynków lokalnych, regionalnych i globalnych;
h) środowiska prawnego i regulacyjnego;
i) zarządzania organizacją, w tym zasobami ludzkimi;
j) strategicznego planowania.

Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej oraz Rada Nadzorcza jako organ spełnili kryteria, według których została przeprowadzona ocena.

Wszyscy członkowie Zarządu oraz Zarząd Banku jako organ spełnili kryteria, według których została przeprowadzona ocena.

Informację o przeprowadzonej ocenie odpowiedniości i wynikach tej oceny Bank przekazał do Komisji Nadzoru Finansowego.